

Saulėta, dieną 65°, naktį 45°. Saulė teka 7:09, leidžiasi 17:09.

VOL. LXI

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Antradienis, spalio-October 22 d., 1974 m.

Kaina 15c

249

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

SUSITIKO JAV — MEKSIKOS PREZIDENTAI

IZRAELIS RUOŠIASI PRIIMTI EMIGRANTUS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Jeruzalė. — Žinia, kad Sovietų Sąjunga pažadėjo Amerikai išleisti daugiau savo žydų emigruoti į Izraelį, sutikta Izraelyje su džiaugsmu. Prezidentas Katzir pasakė, kad tai geriausia žinia per visus metus. Tačiau Žydų Agentūros pirmininkas Pinhas Sapir pasakė, kad 60,000 naujų ateivių priėmimui ir įkurdinimui reikės 1.2 bil. dol. Numatyta naujus ateivius apgyvendinti kurortuose ir viešbučiuose, kol bus pastatyta pakankamai namų. Naujieji emigrantai atneš Izraeliui daugybę rūpesčių. Reikės naujų darbų, butų, mokyklų.

Padidėjusi emigracija iš Sovietų Sąjungos gali pakeisti Izraelio atskirų grupių santykį. Šiuo metu didžiausia atskira gyventojų grupė yra buvę Rumunijos žydai, kurių yra 400,000. Jei sovietai laikysis savo žodžio ir kasmet išleis po 60,000 žydų, didžiausia grupė greit taps sovietų žydai.

Sovietai diplomatai privačiuose pasikalbėjimuose abejoja, ar atsisars Sovietų Sąjungoje tiek norinčių važiuoti į Izraelį. Jų pareiškimu, vis daugiau sovietų žydų gauna iš Izraelio nusivylusių žydų laiškus, kuriuose aprašomi sunkumai Izraelyje įsikurti.

Daug sovietų žydų laukia ir stebisi, kas bus daroma su tais, kurie jau pareiškė norą išvažiuoti. Jie mato, kad sovietų valdžia tokius persekioja, išmeta iš darbų ir butų ir, pagaliau, neduoda vizų. Tokius žydus, kurių yra jau nemažai, sovietų žydai vadina „refužnikais“. Jei Kremlius juos išleisti išvykti kandidatų emigruoti skaičius greit padidėtų Sąjungoje yra 2.1 milijonai žydų. Iš jų išvažiuotų apie 10%, apie 200,000, jei vizos būtų duodamos be trukdymų, pareiškė Aleksandras Goldfarb, jaunas biologas. Nuo 1970 metų emigravo apie 100,000 žydų.

Sovietų žydai bijo, kad Sovietų Sąjunga neužmegztų su Izraelio diplomatinį ryšį, nes tuo atveju abi vyriausybės galėtų susitarti, kad sovietų žydai turi važiuoti tik į Izraelį ir negali emigruoti į Ameriką ar kitas Vakarų valstybes. Tuo atveju kandidatų skaičius galėtų sumažėti.

Amerikos diplomatai nurodo, kad kongreso ir valstybės departamentu nustatytas 60,000 emigrantų skaičius neličia tik žydų. Apie 6,000 vokiečių šiais metais emigravo iš Sovietų Sąjungos. Emigracijos vizų laukia tiksliai: armėnų, ukrainiečių, lietuvių, latvių ir kitų tautybių sovietų piliečių. Kvotą sudaryti sunkumų nebus, jei tik Maskva išleis.

WASHINGTONAS. — Prezidento amnestija dezertyrams ir karinės prievolės vengėjams te davė mažus rezultatus. Apekačiuota, kad tik 1% karinės prievolės vengėjų atsiliepė į amnestiją ir tik 8% dezertyrų nutarė pasinaudoti jos sąlygomis. Penki sugrįžę dezertyrai pasakė komisijai, kuri tvarko amnestijos reikalus, kad jie yra tik žvalgai, amnestijos išbandymui sugrįžę. Jei jiems nieko blogo neatsitiks, kiti dezertyrai sugrįš iš Švedijos, Kanados ir kt.

LONDONAS. — Britanijos Barkley bankas finansuoja alpinistų ekspediciją, kuri bandys lipti į Everest kalno viršūnę, lipdama iš pietvakarių pusės, kas dar niekam nebuvo pavykę. Žygį dalyvauja 16 alpinistų.

IŠ VISO PASAULIO

DAMASKAS. — Palestiniečių vadas Yasir Arafat nevažiuos į Jungtines Tautas kalbėti Palestinos debatuose. Jo vieton vyks Farouk Kaddoumi, Arafato padėjėjas. Spėjama, kad Arafatas nenori važiuoti saugumo sumetimais, nes New York'e gyvena daugiau žydų, kaip visame Izraelyje.

PEKINAS. — Danijos premjeras Poul Hartling vizituoja Kiniją. Jis susitiko ne tik su premjėru Chou En Lajum, bet buvo pūvežtas ir pas partijos pirmininką Mao Tse Tungą. Premjeras Hartling pareiškė spaudai, kad Mao yra sveikas, judrus, gerai informuotas ir linksmas. Tuo jis paneigė užsienio spaudoje kilusius gandus apie Mao suparalyžavimą. Premjeras Hartling Kinijoje bus devynias dienas.

WASHINGTONAS. — Iždo sekretorius Simon pareiškė, kad jei per tris keturis mėnesius amerikiečiai nepadarys, kad jie taupo energiją, teks įvesti griežtesnius suvaržymus. Prezidentas Fordas pasitiekė, kad už teks raginimų ir žmonės savanoriškai sumažins skysto kuro, elektros ir dujų sunaudojimą. Jei taip neįvyks, teks priverstinom priemonėm sumažinti naudojimą. Naftos sunaudojimas turi sumažėti vienu milijonu statinių per dieną, pasakė Simonas.

SEOULAS. — P. Korėjoje demonstravo katalikai, o su jais kartu žygiavo ir amerikietis vyskupas William McNaughton. Apie 250 policininkų su ašarėmis dujomis bandė demonstraciją išardyti. Nuo rugpjūčio mėn. tai jau antra katalikų organizuota demonstracija Pietų Korėjoje.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pareiškė spaudai, kad dešinieji respublikonų partijos veikėjai ragina jį atsisakyti Nelsono Rockefellerio kandidatūros ir viceprezidento vietą, tačiau Fordas jų reikalavimus atmetė, nes jis esąs įsitikinęs, kad Rockefelleris bus geras viceprezidentas.

LISABONA. — Willy Brandt, buvęs V. Vokietijos kancleris, atvyko į Portugaliją padėti portugalų socialistų vadams pasirosti ateinantiems rinkimams.

LONDONAS. — Britanijos vyriausybėje padaryta ministerių pakeitimų, kurie neličia svarbiųjų ministerijų. Įsteigta įstaiga, kuri planuos didesnę savivaldą Škotijai ir Valijai.

TOKIO. — Japonijos parlamento narys, socialistas Harue Okada pareiškė, kad jis iš vieno amerikiečių jūreivio patyręs, kad lėktuvneis „Midway“, kuris buvo nesenai, Yokosuka uoste, Japonijoje, turėjo mažiau nei 15 atominų bombų, kurias Amerikos jūreiviai vadina „nookies“.

Amerikos — Sovietų Sąjungos pasitarimai prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo klausimais. Kairėje sėdi sovietų užsienio prekybos ministeris Nikolajus Patrichevas, o dešinėje, prieš jį — JAV iždo sekretorius William Simon.

Nutarė palikti svetimšalius

BERNAS. — Šveicarijos referendumas atmetė pasiūlymą išvairyti užsieniečius iš Šveicarijos. Tik 34% balsavusių pasisakė už užsieniečių sumažinimą, kiti 66% balsavo už dabartinės padėties palikimą.

Užsieniečiai darbininkai ir jų šeimos Šveicarijoje sudaro šeštadalį gyventojų, tačiau pramonėje jie sudaro visą trečdalį darbo jėgos. Politinės partijos, darbo unijos ir pramonės vadai ragino užsieniečius palikti. Šis klausimas buvo gan jautriai diskutuojamas, nes jis palietė daugiau jausminius šveicarų gyvenimo aspektus. Svetimšalių dažnai kaltinami dėl šiukšlių, triukšmo, susikimšimo, susikaltimų, aplinkos teršimo ir kitų negerovių.

Kissingeris žadėjo Izraeliui naftos

BEIRUTAS. — Chicago Daly News korespondentė Georgie Anne Geyer paskelbė iš Libano, kad sekretorius Kissingeris pažadėjo Izraeliui garantuoti naftos tiekimą, kiek Izraeliui reikės, jei Izraelis pasitrauktų iš Sinajų esančių naftos laukų, kuriuos Izraelis atėmė 1967 metų kare iš Egipto.

Abu Rhodeis naftos šaltiniai duoda apie 100,000 statinių naftos kasdien. Žymiai svarbesnė už tą gaunamą žibala yra galimybė, kad naftos Sinajuje yra ir daugiau. Egiptas niekada neatsisakė šių naftos turtų, o Izraelis labai nenoriai juos paliks, todėl Kissingeriui ir teko Izraeliui pažadėti naftos tiekimą.

Korespondentė, nurodžiusi, kad Amerika pati jaučia energijos krizę, rašo, jog iš Kissingerio pažadų nėra aišku, iš kur Amerika tą naftą Izraeliui pristatytų.

CARMONA. — Angolos kavos plantacijoms gresia bankrotas, nes juodieji darbininkai, bijodami valdžios pasikeitimo, Angolos ginkluotųjų sukilėlių spaudžiami, bėga iš darbų. Baltieji plantacijų savininkai nebegana darbo jėgos. Ši Portugalijos kolonija per metus eksportuodavo 200 mil. dol. vertės kavos. Tik Dramblio Kaulo Krantas Afrikoje užaugina daugiau kavos popelių.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Valstybės departamentas paneigė žinią, kad Amerika pažadėjo Izraeliui naftos, jei Izraelis perleis Egiptui okupuotus Abu Rudeis naftos šaltinius. Iš jų Izraelis gauna per metus apie 5 mil. tonų, maždaug pusę savo sunaudojamos naftos.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Libane kalbėjosi su Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadovu Arafatu.

Trys Japonijos kairiųjų socialistų partijos ir darbininkų unijos surengė didelę, prieš Ameriką nukreiptą, demonstraciją. Nauja akcija gali pakenkti prezidento Fordo numatomam vizitui Japonijoje.

Watergate teismas vakar klausėsi juostelių, kuriose užkoduotas buv. prezidento Nixono pasikalbėjimas su patarėjais apie būdus kaip užslepti įsilaužimą į demokratų centrą.

Turkijos okupuotoje Kipro dalyje turkai apgyvendinami buvusiose graikų namuose. Turkams buvo atiduoti keli pastatai, kurie yra britų nuosavybė.

Izraelio kariuomenė baigia statyti Golano aukštumose stiprią bunkerių sistemą prieš Sirijos galimą puolimą. Libano valdžia paskelbė, kad sekmadienį izraelitai buvo įžengę į Libano teritoriją ir ten bandė užkasinėti minas, bet Libano artilerija juos išvarė.

Švedijos premjeras Palme baigė vizitą Kanadoje, susitaręs su premjėru Trudeau reikalauti griežtesnių taisyklių prieš atominį ginklų plitimą.

JAV diplomatai Rytų Vokietijoje

BERLYNAS. — Rytų Vokietijon atvyko pirmieji Amerikos diplomatai, kurie įsteigs Amerikos ambasadą. Penkių asmenų delegacijai vadovauja Brendan Grove, kuris bus charge d'affaires iki atvyks ambasadorius John Sherman Cooper.

Diplomatas Grove Berlyną pažįsta, nes jis nuo 1965 iki 1969 metų tarnavo kaip ryšių karininkas Amerikos atstovybėje Vakarų Berlyne, vėliau dirbo valstybės departamente politikos planavimo vicedirektoriumi.

Amerika buvo paskutinė didesnė Vakarų valstybė pripažinusi Rytų Vokietiją ir tapo 11-ta valstybe užmezgusia santykius su Rytų Berlyno valdžia.

Planuoja vykti į Vladivostoką

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris, šią savaitę nuvykęs į Maskvą, bandys susitarti dėl Brežnevo-Ford susitikimo. Kissingeris Maskvoje bus trečiadienį. Minima vieta susitikimui — Vladivostokas, laikas — lapkričio 23 ir 24 d.

Prezidentas Fordas lapkričio 18-22 dienomis turi būti Japonijoje, iš čia jis lapkričio 22 ir 23 d. praleis Pietų Korėjoje, todėl jam būtų patogiu susitikti Brežnevą netoli esančiame Vladivostoko mieste.

Sekretorius Kissingeris, išvykdamas iš Alžiro, atsisveikina su Alžiro prezidentu Houari Boumedienne. Susitikimas įvyko spalio 14 d.

NELEGALI IMIGRACIJA IR NAFTA — PREZIDENTŲ SUSITIKIMO TEMOS

NOGALES. — Vakar prezidentas Fordas susitiko su Meksikos prezidentu Luis Echeverria Alvarez Arizonos pasienyje, Nogales mieste. Iš čia helikopteriu abu prezidentai nukrido į Meksikos miestą Magdalena, iš ten skrido į Tubac, Arizona valgti priešpiečių, nukeliavo abu į Tuscon, Ariz., kur pasikalbėjimai baigėsi ir Meksikos prezidentas grįžo namo. Svarbiausias susitikimo tikslas buvo nelegalių meksikiečių imigrantų Amerikoje klausimas.

Vyskupai pamiršta lotynų kalbą

ROMA. — Pasibaigus katalikų sinodui, stebėtojai rašo apie lotynų kalbos reikšmės sumažėjimą. Vis daugiau vyskupų sinode naudoja prancūzų, anglų kalbas, kada Ekumeninėje Taryboje 1962 metais visi vyskupai kalbas sakė lotynų kalba. Tuo metu tik Antiochos patriarchas Maksimos savo kalbą pradėjo prancūziškai, o kai pasigirdo priekaištai, jis pasakė, kad, jei vyskupai pageidauja, jis kalbą galis pasakyti aramaiškai, — kalba, kuria kalbėjęs ir Jėzus Kristus.

Vienas lotynų kalbos specialistas pareiškė pasibaigus sinodui, kad vyskupai kalba lotyniškai „pasibaisėtina“. Kada 208 vyskupai pasidalino į įvairias kalbines komisijas, tik 11 užsirašė į lotynų kalbos komisiją, kiti išsiskirstė į prancūzų, anglų, ispanų komisijas, po vieną buvo italų ir vokiečių kalbomis. Geriausiai lotynų kalbą vartoja italai vyskupai, blogiausiai — amerikiečiai, pasakė jėzuitas Walter Burchardt, sinodo amerikiečių delegacijos patarėjas.

Portugalija laukia Amerikos paramos

LISABONA. — Portugalijos prezidentas Francisco da Costa Gomes, sugrįžęs iš Amerikos, aedrome pasakė kalbą, kurios iškilė Portugalijos ryšius su Amerika ir su Nato organizacija. Jo susitikimai Amerikoje buvę labai svarbūs, nes buvo pradėtos derybos apie Amerikos paramą Portugalijai. Portugalija sutinka vėl leisti Amerikai naudotis Azorų salų aviacijos baze, už kurią Portugalija gaus ekonominę paramą.

Valstybės departamento keturi valdininkai, Washingtono žiniomis, buvo Portugalijoje stebėti pasikeitimų Portugalijos valdžioje. Jų raportas Kissingeriui buvo optimistiškas ir sumažino jo baime, kad Portugaliją gali užvaldyti komunistai.

Pirmasis Portugalijos komunistų kongresas po 50 metų pagrindinės veiklos išlausė partijos vado Alvaro Cunhalls kalbos, kurioje jis nelietė užsienio politikos ir pažadėjo dalyvauti demokratiniuose Portugalijos išvystyme. Jis ragino Portugalijos darbininkus siekti geresnės Portugalijos ir pažadėjo nesipriešinti užsienio kapitalo investicijoms, jei jos bus pakankamai valdžios kontroliuojamos. Kongreso uždavinys buvo priimti naujus partijos nuostatus ir planuoti partijos strategiją ateinantiems parlamento rinkimams.

MANILA. — Filipinų kareiviai mišiuose su sukuliais musulmonais nušovė 29 sukilėlius Davao del Sur provincijoje.

Meksikos prezidentas spaudžia Ameriką, kad ji kasmet legaliai įsileistų tam tikrą meksikiečių sezoninių darbininkų skaičių. Su tuo nesutinka Amerikos kongresas, spaudžiamas darbo unijų. Niekas tikrai nežino, kiek meksikiečių nelegaliai pereina į Ameriką per 2,000 mylių ilgumo sieną, tačiau 1973 metais pasienio sargybiniai Amerikoje sugavo 600,000 meksikiečių, kurie buvo sugrąžinti atgal. Manoma, kad lygiai tokiam pat skaičiui kasmet pavyksta atvykti per „žaliąją sieną“ ir pasislėpti Amerikoje. Meksika susirūpinusi, kad tokie nelegalūs ateiviai Amerikoje yra išnaudojami.

Amerikos-Meksikos prezidentų susitikime greičiausiai iškilio ir naftos klausimas. Su prezidentu Echeverria buvo ir du Meksikos žemės turtų ministrai. Šiuo metu Meksika eksportuoja į Ameriką 35,000 naftos statinių per dieną. Šiais metais Meksikoje buvo rasti nauji, turtingi naftos šaltiniai ir padidėjo viltys, kad Meksika galės parduoti Amerikai daugiau naftos.

Bendri prekybos klausimai irgi buvo prezidentų darbotvarkėje. Meksikos prekybos su Amerika deficitas vis didėja, todėl Meksika siekia daugiau parduoti Amerikoje. Meksikos pajamos iš Amerikos turistų šiuo metu yra sumažėjusios. Todėl prezidentas Echeverria ragino prezidentą Fordą įsileisti daugiau Meksikos gaminių, nors jie ir darytų konkurenciją kai kurioms Amerikos įmonėms.

Demonstracijos Pietų Vietname

SAIGONAS. — Piktos demonstracijos Pietų Vietname padarė žalos Saigono parlamento rūmams. Demonstracijos metu matėsi budistų vienuolių ir katalikų kunigų, tačiau daugumą sudarė vaikai ir paaugliai, kurie metė akmenis į policiją ir į langus.

„Kol vyriausybėje bus Thieu, tol tęsis karas ir skurdas“, skelbė protesto žygio plakatai.

Amerikos ambasada piktai atmetė Viet Congo skelbiamą žinią, kad demonstracijos padeda organizuoti ir Amerikos CIA. Amerikiečiai nori paspausti Thieu vyriausybę, kad ji vykdytų reformas ir tuo pačiu sustiprėtų, skelbia komunistai. Kartu Amerikos ambasada norinti palaikyti ryšius su opozicijos grupėmis, kad turėtų įtaką joms, kai jos paims valdžią, kartoja Viet Congas.

Ambasada pareiškė, kad komunistų propaganda yra veidmainiška, nes ji puola Ameriką, už jos paramą Thieu vyriausybei ir kartu kaltina pastangomis ją nuversti.

ČIKAGA. — Policija suėmė keturis narkotikų pirklius, meksikiečius ir atėmė iš jų 20 mil. dol. vertės rudojo „meksikietiško“ heroino.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

BE KVAPO - PAGALBA NAMUOSE

Dėl plaučių sunykimo be kvapo žmogus galima laikyti namuose ir teikti reikiamą pagalbą.

Milton B. Cole, M. D.

Neturintį kvapo pacientą gali gydytojas sėkmingai gydyti namuose. Kvapo ima trūkti dėl įvairių priežasčių. Dažniausios yra: bronchinė astma, plaučių išplitimas (emphysema), chroniškas bronchitas ar kombinacija bronchito su emphysema. Palaikyti žmogų tokiom ar viena kuria iš jų negalaujantį reikiama išvengti staigaus kvapo višiško netekimo. Tokia negerovė dažnai pasitaiko virš minėtų ligon negalaujantiems. Tokias ligas turintieji visada skundžiasi kvapo trūkumu. Bet jiems už eina labai sunkaus kvapo trūkumo momentas. Tada tokius greitoji pagalba veža ligoninė. Ten jie atgaivinami ir namo palidžiami. Kad išvengus minėto staigaus pasunkėjusio kvėpavimo, gydytojas turi atlikti tris darbus. 1. Anksti reikia diagnozuoti virš minėtų susirgimus. Rūkantieji, paprastai, juos gauna. 2. Padidinti deguonio ir plaučius pristatymą reikia kiekvienam tokia liga sergančiam. 3. Reikia suvokti ir gydyti šalutinę ligą, kuri pasunkina kvapo atgavimą. Tokios ligos gali būti nutukimas, pakeltas kraujospūdis, širdies negerovės...

Būdingi nusiskundimai kvapo trūkumo ligų turinčiojo

Žmogus su kvapo trūkumo ligą skundžiasi maždaug vienodai visame pasaulyje. Jis kosi, naktimis kvapo jam trūksta, negali ką nors sunkesnio nuveikti ar toliau paeiti bei laiptais lipti. Gydytojas randa atsakančius plaučiuose pakitimus. Gydytojas atlieka du tyrimus su tokio paciento. 1. Pacientas išpučia, giliai įkvėpęs, kiek tik gali lauk oro. Tas išpuštas taip oro kiekis vadinamas medicinoje gyvybinis tūris (vital capacity, kitaip dar vadinamas maksimali expiratory volume, sutrumpintai: MEV). Tuos terminus ir jų prasmę kiekvienas išstudijuokite ir atsiminkite. Gana vien gumbazolėmis mėginti savo sveikatą niekais versti. Kartą visiems reikia imtis reikiamai savo sveikatą tvarkyti. 2. Tokį jėga išpušimą pacientas daro tik vienos sekundės laikotarpyje. Tai I-second forced expiratory volume: FEV). Tokius aparatus išgys Sodyba ir saviems ten gyvenantiems ir jų sveikoms tikrins kvėpavimo pajėgumą. Tas labai svarbu anksti suvokti — tada lengviau bus galima žmogui

padėti. Dabar mums šiek tiek ateina pas gydytoją su kvapo trūkumu tik tada, kai jau abi kojos esti sukištos į medinę dėžę. Tada jie esti nei gyvi, nei mirę. Tik tada jie pamato, kad gyvybė yra už viską brangesnė, o jie kaip tik ta gyvybe mažiausiai rūpinosi per savo gyvenimą. Žmonės imkime suprastai savo kvapo trūkumo priežastis — tada jūs pajėgsite pildyti gydytojo nurodymus.

Žmogus nesuprąsdamas savo ligos esmės nepildo gydytojo patarimo. Kitas papildęs juos mėsę — kitą, meta pildę ir ima eiti sava senu vėga. Niekas, mat, nenori mesti rūkės, nustoti persivalgęs, atsisakyti druskos reikale. Vis po senovei tokie eina liguistų keliu stačiai į pražūtį. Tik kai jau iki kaklo vargan patenka — tada mėgina sukišti rodo. Deja, tada uždirba tik klebonas, gydytojas, ligoninė, grabinorius ir duobkasiai. Argi tam mes gyvename — nors sunku, keiskime savo liguistą gyvenimo kelią sveikesniu, dar šandien toki gyvenimo pakeitimą atlikime. Nė vienas nesigailėsime.

Minėtų tyrimų įvertinimas

Gali būti sumažintas oro patekimas į plaučius (restrictive) ir užkemsantis oro trūkumas (obstructive) plaučiuose. Abi priežastys gali būti kartu. Kai pacientas išpučia kiek gali oro į mašiną, gauname taip vadinamą plaučių gyvybės tūrį (vital capacity, arba kaip minėta, maximal expiratory volume, trumpiau: MEV). Tam tikro amžiaus ir svorio bei sudėjimo žmogui nustatyta statistškai, kiek jis turėtų to oro išpušti. Jei jis išpučia tik 80% numatyto

išpušti oro kiekio, jis turi sumažintą oro patekimo trūkumą. Jei vienos sekundės jėga išpušis tik mažiau 70% turimo išpušti oro kiekio — jis turi užkemsantį (obstructive) pobūdžio kvapo trūkumą. Gali abu pobūdžiai būti pas tą patį žmogų. Jei darant tuos tyrimus žmogus ima kosyti ir jo auskavimas darosi žvilpiantis — dar aiškiau diagnozuojamas užkemsantis kvapo trūkumo pobūdis. Astmatikams tai labai svarbus tyrimas, mat, jie gali atėti pas gydytoją laike ramaus laikotarpio — tada nebus galima nustatyti, kad astma sudaro jam kvapo trūkumą. O minėtai tiriant, susiekamas astmatinio pobūdžio kvapo trūkumas.

Alsavimo tyrimai gali atskleisti 20% pas tą patį pacientą valandų laikotarpyje. Tas sumaišta tu tyrimų vertę. Neturint to, minėti tyrimai yra labai vertingi susekimiui kvapo trūkumo ankstyboje stadijoje. Žinoma, reikia tokiame pacientui persvajoti krūtinę ar padaryti plaučių nuotrauką. Tada sužinoma, ar neturi tas pacientas dar kurios kitos plaučių širdies ligos.

Išaiškinimas ligos ir paciento supratimas išsikimimo

Gydytojas turi išaiškinti pacientui jo ligos pobūdį. Pacientas turi suprasti savo negalavimą. Na, žinoma, turi pajėgti pildyti gydytojo nurodymus savo sveikatos patalymui būtinus. Čia ir prieiname tikrą kryžkelę: pacientas joje dažniausiai suka priešingon negu reikia pusei: jis nepildo gydytojo nurodymus. Nori būti sveikas, geriau besijaučias, mažiau bedūstas, bet nepajėgia keisti nėsveikų įpro-

čių sveikesniais. Taip ir beldžiasi toks nuo vieno gydytojo durų prie kito, kol galutinai kvapo trūkumas tokį žmogų pražudo.

Ne gydytojas reikia keisti, ne stebuklingų pilulių reikia ieškoti ir gydytojo tokių prašyti: reikia keisti savo gyvenimo būdą sveikesniu. Tai naujiena daugeliui mūsų. Tokie velina vaizuoti į Wisconsin balas stebuklo apturėjimo, o čia pat rūko, girtauja, persivalgo. Tokiems neišimtas švenčiausis Marijūnų gales padėti. Mat, Dievas mums jau davė visus įrankius mūsų gerovei čia užtikrinti: visi turime galvas ant pečių, ne kopūstus.

Visi turime rankas, kojas ir kitus mums naudingus padargus. Tik jais mums reikia naudotis reikiamai. Nereikia, kaip Biblija moko, užkasti žemės savo talentų (suprask talentų) — reikia juos naudoti savame gyvenime. Kitaip elgiantis ne Dievas mums negali padėti. Tai ką dar čia Mergelė Marija galės... Matom, kaip mes nenorim dirbti reikiamų darbų. Mes nuo jų atstengiamės pigiai išsisukti.

O tūli dvasiškai tik tam ir gyvena, kad žmonės nuteikti be darbų ką nors atsiekti. Tokio dalyko nėra čia ant žemės. Bet lengvatikiui tai laimė: jis viliasi sulaukias ko nors gero nieko reikalingo nedirbdamas, o vien tik persigėnodamas, pasi-šlakstydamas bei kaip kitaip pasikraipydamas ar kokį kitokį ritualą atlikdamas, kuris nieko bendro neturi nei su tikra religija, nei su reikiamu Dievo garbinimu.

Bet tinginiui to gana — jis kreivų kelių eįs per visą savo gyvenimą, jis tinginių į kreivus kelius nuvestas, nenori iš atgaus kelio pražūtin sukti į tikros sveikatos vėjelę. Juk tikras Dievo garbinimas yra sveikas gyvenimas ir sveikatos turintis artimui reikiamas tarnavimas. Nieko kito Dangus iš mūsų nenori. Tad ar neapsimoka dabar visiems menkiesiems užsimanantiems tiek dvasiškams, tiek pasauliečiams pradėti griebtis už reikiamos veiklos. Pradėkime savo elgesiu stiprinti sveikatą savą — tada mes pajėgsime artimui naudingais būti. Taip elgiantis imsi žmoniškėti ne tik mūsų, bet ir artimo gyvenimas. Juk, niekus darant jau žmogus žmogų žudo pusei kapos žmonių akivaizdoje ir nė vienas iš jų nelpauko nepajudina artimui pagelbėti.

Tikrai jau tokius velnias apsedo — niekas jų žmonėmis neįsaulėjo. Kaltos iš dalies ir čionykštės mokytojos — jos vaikus mokina nesikišti į kitų reikalus — tai policijos dalykas žmogų gelbėti (do not get involved — that is police job...). Vaikai vien bažnyčion nuolat vedami, taip nuo bažnyčios atitolsta, kad nesusitiktų suvokti, kaip reikia elgtis. Turi tvarkytis tiek tėvai, tiek mokytojai: vien policija nieko nepadės žmonių sužmogninimui. Reikia žmogų nuo mažens žmoniškai nuteikti savais elgesiais. Tada tokiame joki policininko nereikės: toks taip išauklėtas pajėgs elgtis visur ir visada žmoniškai — jis turės policininką savo viduje.

Tik reikiami darbai mus pagydytų. Kaip niekas dabar nenori imtis reikiamų darbų, matome iš dabar valdančiųjų elgsenos. Žmonės žudyte dabar visai nekaltai žudomi, o valdantieji tariasi pardaviną kulkų, šaunamųjų įtaisų reguliuoti, kalėjimus plėsti, policiją didinti, mirties bausmę gražinti... Vis tai vaikų žaidimai.

Reikia išauklėti žmogų, o apie tai niekas nekalba, nes jau politika, žmonės nebusuosi... Juk neišauklėtas žmogus imsi kitą žudyti su peiliu, pagaliau su akmeniu ar kumštiniu. Jokių pasakų gerėjimas nebus, kol mes visi pradėsime reikiamai elgtis. Tai labai svarbu sveikatos srityje.

Jau praėjo tie laikai, kai žmogus ejo kreivų keliu, o tikėjosi gėrio iš žolelės, tablečių, pasi-šlakstymo, apkalbėjimo bei poetiškų... Tad keiskimės pamaužsimanantiems tiek dvasiškams, tiek pasauliečiams pradėti griebtis už reikiamos veiklos. Pradėkime savo elgesiu stiprinti sveikatą savą — tada mes pajėgsime artimui naudingais būti. Taip elgiantis imsi žmoniškėti ne tik mūsų, bet ir artimo gyvenimas. Juk, niekus darant jau žmogus žmogų žudo pusei kapos žmonių akivaizdoje ir nė vienas iš jų nelpauko nepajudina artimui pagelbėti.

ties, jei nenorime visai niekais virtę savo gyvenimą laikyti.

Gyvensi patogiai — tik meskl dumbliu savą motorą pensti

Kvapo trūkumas asmuo galėtų gyventi patogiai, jei pajėgtų atsisakyti laikinų menkiesių. Turim keistis į gerą pusę, jei norim mažiau dusti. Štai tie pirmieji žingsniai kvapo trūkumo sumažinimui. 1. Nustok rūkęs ir priversk kitus — ypač viešas vietas — taip elgtis. 2. Bėk nuo jaudinančių dulkių — dūmų ir kitą žemę galą. 3. Mankštinkis savo pajėgumo ribose — nekopijuok kitų atliekamą mankštą. Sodyboje yra visokio laipio darbu — darbų pagyvenusiųjų saviški naudai: kviečiami visi. 4. Tinkamai maitinkis: vaisiai, daržovės, baltymai. 5. Sumažink bronchų spazmus vaistais. 6. Sumažink plaučiuose vandens kiekį vaistais. 7. Skystink skreplius ir lengvink jų išsiskyrimą iš plaučių vaistais. Tas visos reikalingos priemonės pagausins oro pritekėjimą į plaučius ir sumažins kvapo trūkumą. Daugiau apie tai sekantį kartą.

Išvada. Nepavėskime savo darbo nei dangui nei pragariui — atlikime savus darbus patys. Keiskime savo asmenybę — charakterį — jausmus — emocijas geresnėmis — žmoniškesnėmis. Nuo bingio, nuo apkalbų, nuo kortų, nuo dūmų ir pragarių lašelių šalininkimės kaip nuo šešiškos malonės. Beapikraukime lašinius, nepagrįstus rūpesčius.

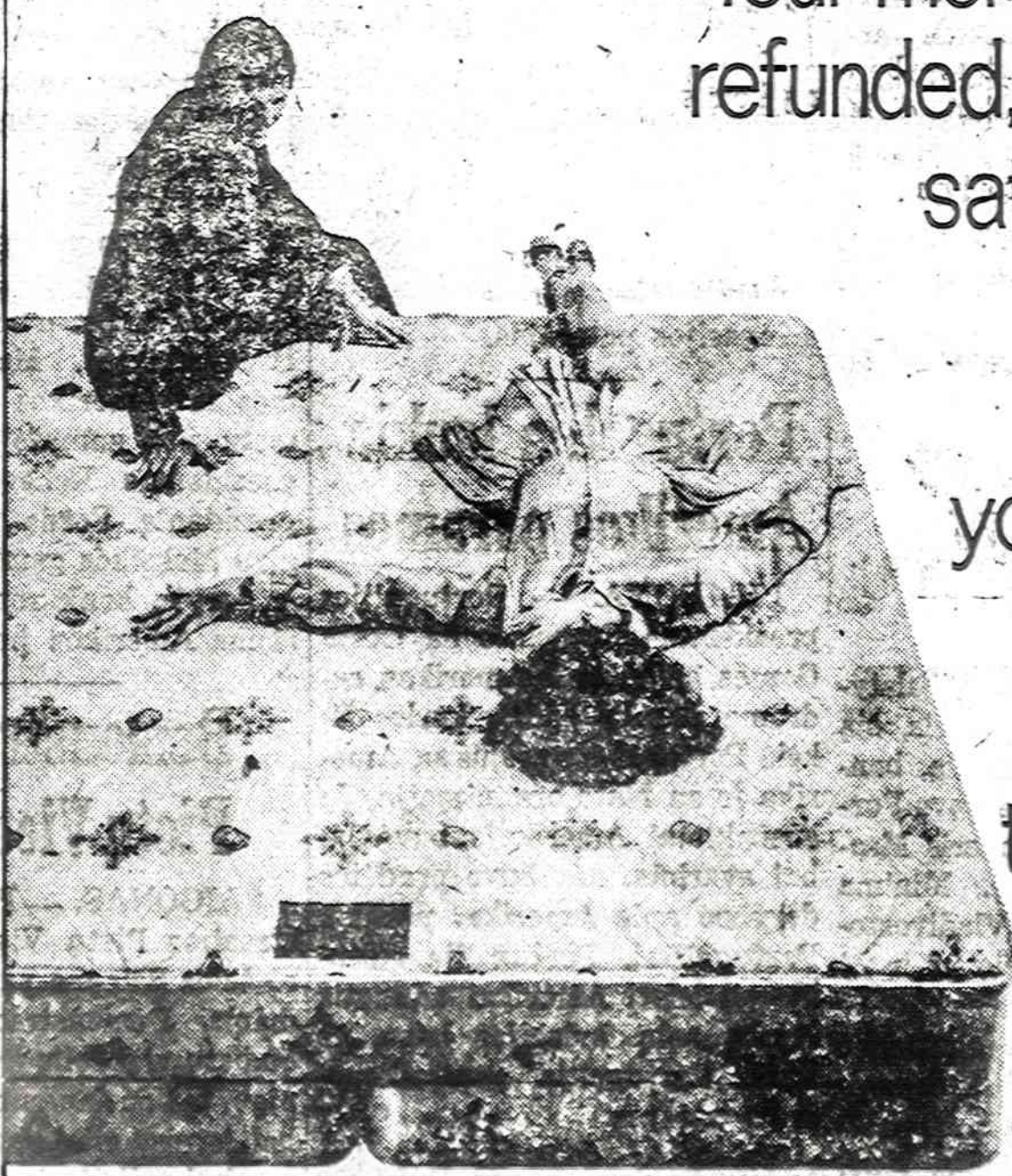
Lietuviškai sveikatai maitinkimės stambia duoną valgydami, daržovių — vaisių prisiveikuodami visai žiemai. Išlaides nešūnims, ne sukties darykime — vien geriems, sau ir artimui naudą nesantiems reikalingas išlaikykime. Tai bus prasmingai išmestas mūsų prakaitas.

Kvapo trūkumas yra baisesnė už mirtį: žmogus nei pakartas, nei paleistas jaučiasi ir tokio baisaus jausmo galui nesimato. Už tai išmokime kas čia pasakyta mintinai ir visais 100% imkime savame gyvenime vykdyti ką čia išmokome. Sėkmės!

30 Day Free Trial Offer

Your money completely refunded, if you are not satisfied. Try the Chiropractic® mattress in your own home... sleep on it... you'll feel the difference!

EASY TERMS

The proof of Chiropractic's superiority is in the sleeping. That's why we'd like you to try it in your own home for 30 days. Feel how wonderfully comfortable it is... how rested you'll feel in the morning. Chiropractic... the most comfortable investment you'll ever make.

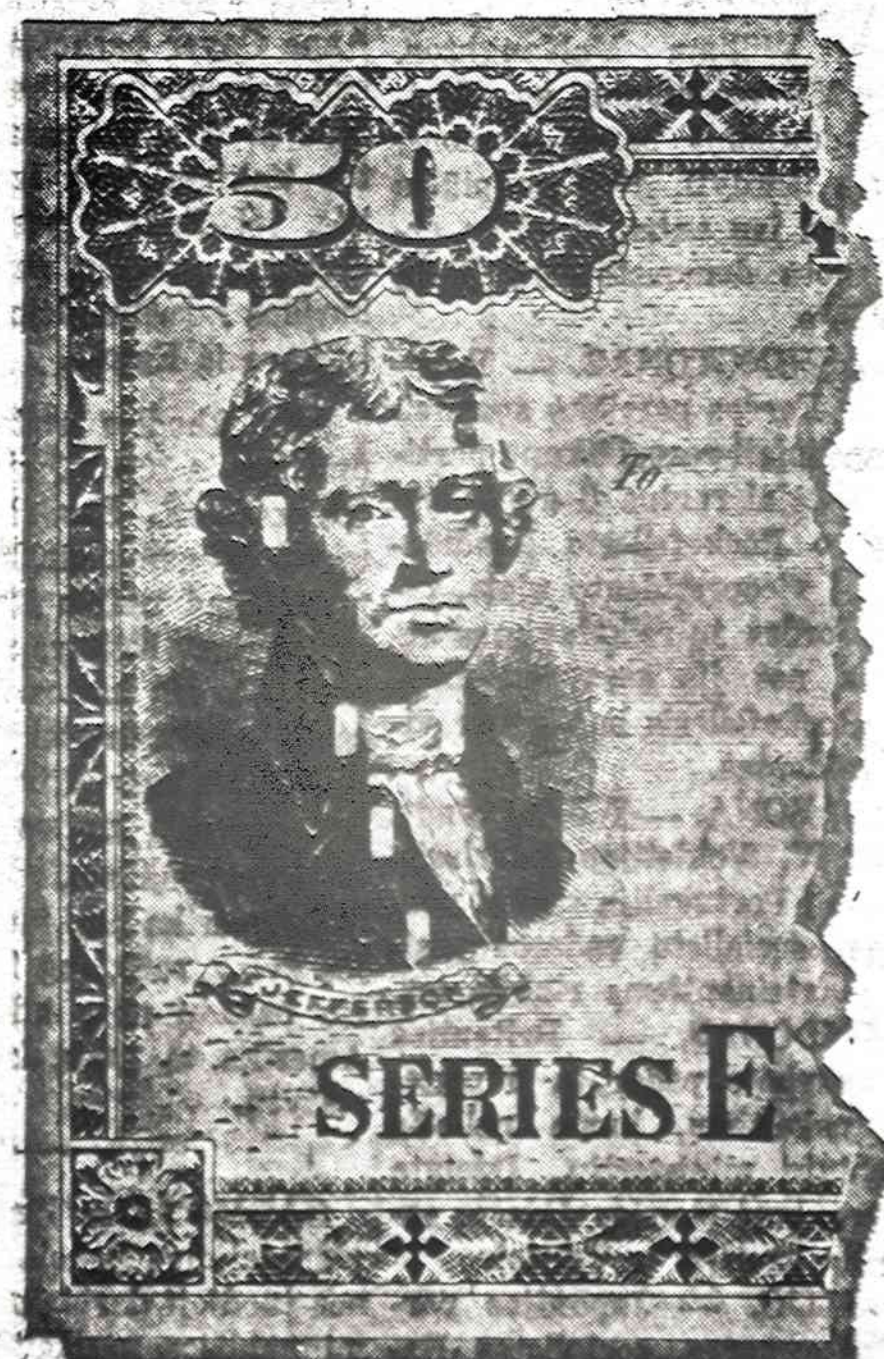
GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Respect 6-1790

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, Or lost, Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now if I could pay off my loan when I'm satisfied with my purchase, I'd be a lot more satisfied. Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deducted until maturity.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

BENDRUOMENES GARBES TEISMO SPRENDIMAS

JAV LB Garbės Teismas, — pirmininkas Bronius Nemickas ir teisėjai Jonas Genys ir Aleksandras Vakselis, — pasirėmę JAV LB Garbės Teismo Taisyklių Papildymo Nuostatų 6-tuoju str. korespondenciniu būdu žiūrėjo:

1. Dr. Vlado Šimačio 1974 m. gegužės 25 d. skundą, reikalaujantį:

- pripažinti Marquette Parko Apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. valdybos rinkimus neteisėtus;
- Pripažinti tos pat apylinkės tos pačios datos kontrolės komisijos rinkimus neteisėtus;
- papeikti Bronių Nainį ir
- papeikti Kazį Barzduką;

2. Prano Odino 1974 m. birželio 25 d. skundą, reikalaujantį papeikti dr. Vladą Šimaitį;

3. Dr. Vlado Šimačio 1974 m. liepos 10 d. skundą, reikalaujantį įspėti Praną Odiną; ir

4. Vlado Velžos su Bronium Gelazium pasirašytą Marquette Parko Apylinkės valdybos vardą 1974 m. birželio 15 d. skundą, reikalaujantį:

a) nuspręsti, kad 1973 m. vasario mėn. 25 d. išrinktoji Marquette Parko Apylinkės valdyba perduotų išdą, bylas ir kitą turą, naujos apylinkės valdybos pareigūnams, ir

b) atimti 1973 m. vasario 25 d. išrinktajai Marquette Parko Apylinkės valdybai Bendruomenės teises.

Garbės Teismas, prieš pasisakydamas minimuose skunduose keliamais klausimais iš esmės,

padarė šiuos procedūrinius nutarimus:

a) visus čia išvardintus skundus (1, 2, 3 ir 4) sujungti į vieną bylą ir svarstyti iš karto, nes jie kyla iš vieno ir to paties šaltinio — iš ginčo dėl Marquette Parko Apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. metinio susirinkimo eigų ir nutarimų;

b) Broniaus Nainio prašymą — apklausti liudytojus Karolį Avyžienį, Karolį Drungą ir Joną Našliūną — atmesti, nes Bronius Nainys savo papildomame paaiškinime nenurodė, ką jie konkrečiai galėtų paliudyti ryšium su jam dr. Vlado Šimačio skunde primetamais kaltinimais, ir

c) nesvarstyti Vlado Velžos su Bronium Gelazium pasirašyto Marquette Parko Apylinkės vardu 1974 m. birželio 15 d. skundo, kadangi Garbės Teismo sprendimo (iš esmės) pirmasis punktas, kaip matyti iš motyvų, pakeičia iš pagrindų šio skundo objektą.

Garbės Teismas, apsvairstęs šalių paaiškinimus, išžiūrėjęs dokumentus ir išnagrinėjęs paaiškinimus ir liudžtojų parodymus, nusprendė:

1. Pripažinti JAV LB Marquette Parko Apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. metinio susirinkimo apylinkės valdybos rinkimus iš dalies teisėtus;

2. Pripažinti tos pat apylinkės tos pačios datos metinio susirinkimo kontrolės komisijos rinkimus neteisėtus;

3. Atmesti dr. Vlado Šimačio prašymą papeikti Bronių Nainį ir Kazį Barzduką;

4. Atmesti Prano Odino skundą, prašantį papeikti dr. Vladą Šimaitį ir

5. Atmesti dr. Vlado Šimačio skundą, reikalaujantį įspėti Praną Odiną.

MOTYVAI

Ištatai numato, kad apylinkės susirinkimas kasmet renka pusę apylinkės valdybos narių dviejų metų terminui (76 str. a. pastraipa). Taigi 1973 m. vasario 25 d. apylinkės metinis susirinkimas išrinko pusę valdybos narių dviejų metų terminui. Visos valdybos išrinkimas tik vieneriems metams prieštarautų minėtam Istatų nuostatui. Todėl apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. metinis susirinkimas galėjo pririnkti tik pusę valdybos narių, bet neturėjo teisės pagrindo išrinkti visos apylinkės valdybos iš naujo, nebent senoji valdyba būtų buvusi pareikšta nepasitikejimą Istatų 82 str. numatyta tvarka ar pati atsistatydinusi.

Marquette Parko Apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. metinio susirinkimo kėsinimasis rinkti visą apylinkės valdybą iš naujo, žinoma, gali sudaryti nepasitikejimo pareikšimo iliuziją, o valdybos narių pasiūlymą iš susirinkimo salės — atsistatydinimo įspūdį.

Apylinkės valdybai nepasitikejimo pareikšimas nėra elininis įvykis, bet yra nepaprastas reiškinys apylinkės gyvenime. Todėl jis (nepasitikejimo pareikšimas) negali atsirasti kaip Deus ex machina, bet turi būti nustatyta tvarka, įrašytas susirinkimo darbotvarkėn, kaip nustato JAV LB susirinkimų Tvarkos Taisyklių 1 str. A pastraipą, siekianti apsaugoti susirinkimo mažumos teises. Toks svarbus, jautrus ir didelis atsargumo reikalingas sprendimas nėra išvestinas iš apylinkės susirinkimo netikėtai kilusio pripuolamo susirinkimo darbotvarkėje nebuvo punkto, bylojančio apie nepasitikejimą apylinkės valdybai — šio klausimo susirinkimas visiškai nesvarstė ir nepasitikejimo valdybai nepareikšė.

Senosios valdybos nariai (taip pat ir kontrolės komisija), apleidami salę kaip iš bylos matyti, neturėjo intencijos atsistatydinti, nes jie, viena, susirinkime nepadarė įsakmaus atsistatydinimo pareikšimo ir, antra, iš jų poelgio negalima daryti išvados — juos atsistatydinus iš savo pareigų. Susirinkime susidariusios sąlygos vertė juos griebtis kraštutinių (ne visai tinkamų) veiksmų. Savo pasitraukimu iš salės jie reiškė protestą prieš teisėtus pirmininkaujančio veiksmus ir prieš neteisėtą apylinkės susirinkimo nutarimą. Susirinkimo pirmininkas be teisėto pagrindo leido balsuoti V. Grėbliūno pasiūlymą rinkti visą apylinkės valdybą iš naujo — kai jos pusė teisiskai gyvavo: nebuvo nei pareikšta nepasitikejimą, nei pati atsistatydinusi. Susirinkimas — suklaidintas nepagrįstų aiškinimų, pasak kurių visą apylinkės valdybą 1973 m. vasario 25 d. buvus išrinkta tik vieneriems metams, padarė iš dalies neteisėtą nutarimą, išrinkdamas visą valdybą iš naujo. Pats susirinkimas, kėsinamasis pareikšti kontrolės komisijai nepa-

Walter Mondale, demokratas iš Minnesotos, kuris norėtų būti prezidentu.

sitikejimą, pripažino apylinkės (vadovybę, valdybą ir kontrolės komisiją), buvus išrinktas dviejų metų terminui. Jei apylinkės vadovybės organai būtų išrinkti tik vieneriems metams, tai pasibaigus kadencijos kontrolės komisijai nepasitikejimo pareikšimo mintis niekam nebūtų atėjusi į galvą.

Tačiau teisėtus Marquette Parko apylinkės 1974 m. balandžio 7 d. metinis susirinkimas (šalys jo teisėtumo negincija), turėjo teisę išrinkti pusę apylinkės valdybos narių (Istatų 76 str. a. pastraipa), kaip ir buvo numatyta valdybos siūlomose darbotvarkėje. Reikalingų valdybos narių pririnkimas. Apylinkės Apylinkės susirinkimas nepagrįstai iškreipė šio punkto formulę į "Naujos Valdybos rinkimai", bet tuomi neprarado savo teisės išrinkti reikalingą pusę valdybos narių. Todėl tas trūkstantis valdybos narių pusės išrinkimas yra teisėtas. Tokiu būdu pirmieji penki asmenys, kandidatai į daugiausia balsų gavę, laikytini išrinktais valdybos narių dviejų metų terminui.

Vienuolikos narių apylinkės valdyba buvo sutartą 1973 m. vasario 25 d. metiniame susirinkime, ir nematyti nei iš 1974 m. balandžio 7 d. metiniame susirinkime pirmininkavusio Kazio Barzduko 1974 m. birželio 9 d. jo (susirinkimo) eigų ir nutarimų aprašymo, nei iš susirinkimo sekretorės Marijos Pėteraitienės surašyto protokolo, kad tatau būtų buvę pakeista į devynių narių valdybą. Tiesa, Kazys Barzdukas savo 1974 birželio 28 d. parodyme mėgina vienuolikos narių apylinkės valdybą paversti privačiu Blistrubo-Vaičiūno Šimačio dalyku. Tačiau jų pirmasis pasiūlė, antrasis pritarė ir trečiasis formulavo siūlymą, en block išrinkti vienuolikos narių valdybą ne kur nors uždarose privačioje vietoje, bet apylinkės metiniame susirinkime. Niekam dalyvių nesipriešinant tokiam pasiūlymui, jis ir be balsavimo virto susirinkimo nutarimu pakeisdamas ankstesnius nutarimus (jei jų buvo) liečiančius apylinkės valdybos narių skaičių. Šitoki suprastintą balsavimo būdą pripažįsta ir net įsakmiai numato JAV LB susirinkimų Tvarkos Taisyklės (7 str. A pastraipos paskutinis sakiny).

2. Istatų 82 str. suteikia apylinkės susirinkimui ypatingą teisę jų kvalifikuota dviejų trečdalių dauguma gali pareikšti nepasitikejimą bet kuriam valdybos nariui, taigi tuo pačiu, žinoma, ir visai valdybai. Ištatai nenumato apylinkės susirinkimui šios prerogatyvos apylinkės kontrolės komisijos atžvilgiu jos, tokios prerogatyvos kontrolės komisijai nušalinti, negalima išvesti ir iš išrinkimo apoloģijos (kas išrenka, tas ir nušalina), kaip sanprotauja Bronius Nainys savo 1974 m. birželio 30 d. atsiliepime Garbės Teismui. Nepasitikejimo pareikšimas yra ypatinga prerogatyva, reikalaujanti dažniausia kvalifikuotos daugumos, formuluojama teisės nuostatų expressis verbis ir jokiū būdu negali būti grindžiamas išrinkimo analogija, lygiai kaip ir vaikų žudymo teisės civilizuotas žmogus nemėgna išvesti iš jų gindymo fakto. Nepasitikeji-

mo pareikšimo prerogatyva paprastai taiki į organizacijų vykdomąsias institucijas ir josios griebiamasi kai šių veikla ima prieštarauti daugumos valiai. Kontrolės komisija tačiau nevykdo jokios savarankiškos pastovios veiklos, neturi savos politikos, todėl negali susikirsti su daugumos narių valia. Taigi nėra tikslingo pagrindo nušalinti kontrolės komisiją. Todėl ir Istatų jos atžvilgiu nesuteikia apylinkės susirinkimui nušalinimo prerogatyvos.

Nekalbant jau apie materialines teises pagrįstumo, šis vadinamasis nepasitikejimo pareikšimas kontrolės komisijai yra neteisėtas, ir procedūrinio požiūriu, nes jis nebuvo įrašytas apylinkės susirinkimo priimtom darbotvarkėn, kaip to reikalauja JAV LB susirinkimų Tvarkos Taisyklių 1 str. A pastraipos nuostatos. Tokiu būdu naujos kontrolės komisijos išrinkimas, teisiškai gyvuojant senajai, yra neteisėtas.

3. Bronius Nainys, kaip matyti iš bylos, Marquette Parko Apylinkės 174 m. balandžio 7 d. metiniame susirinkime dalyvavo tik registruoto apylinkės nario teise (Istatų 7 str. a. pastraipa). Todėl nėra pagrindo iš jo reikalauti daugiau, kaip ir iš kiekvieno kito registruoto apylinkės nario. Antra vertus, Bronius Nainys, kaip ir bet kuris kitas apylinkės narys, turėjo teisę reikšti savo nuomonę, kuri galėjo būti kitiems ir nepriimtina ir pagaliau net klaidinga. Taigi Garbės Teismas nemato pagrindo bausti Bronių Nainį dėl jo veiksmų, minimų dr. Vlado Šimačio skunde.

Nebaustinas ir Kazys Barzdukas, buvęs Marquette Parko apylinkės 1974 m. balandžio mėn. 7 d. metinio susirinkimo pirmininku dėl dr. Vlado Šimačio skundo primetamo "nesilaikymo įprastos tvarkos". Bylos aplinkybės neįtikina Garbės Teismo, kad Kazio Barzduko kai kurie veiksmai (kaip siūlymas balsuoti įstatų neleidžiamą klausimą ir kt.) būtų buvę piktos valios vaisius; Kazio Barzduko pirminkavimą ir nepaprastai sunkino "įkaitę" apylinkės susirinkimas ir orientavimasis, maiše perlų komplikuočs JAV LB susirinkimų Taisyklės: pa-

sinėres jų amulkmonose, pirminkas pristigo dėmesio pagrindiniams įstatų dalykams.

4. Pranas Odinas savo skundu prašo papeikti dr. Vladą Šimaitį už Marquette Parko Apylinkės 1974 m. balandžio mėn. 7 dienos metinio susirinkimo darbo trukdymą. Tačiau skundą tenkinasi tik bendrais pareikšimais, kurių nepatvirtina nei tam susirinkimui pirmininkavusio Kazio Barzduko 1974 m. birželio 28 d. parodymas bei 1974 m. birželio 9 d. to susirinkimo eigų ir nutarimų aprašymas, nei susirinkimo sekretorės Marijos Pėteraitienės surašytas protokolas (susirinkimo nepatvirtinto protokolo Garbės Teismas nelaiko nesugriaujamu dokumentu, o vertina tik kaip liudytojo parodymą), nei pagaliau kitos bylos apylinkės. Garbės Teismas laiko Prano Odino skunde dr. Vladui Šimačiui primetamus kaltinimus neįrodytus ir todėl neturi pakankamo pagrindo jį papeikti.

5. Dr. Vladas Šimaitis, atsi-
liepdamas Garbės Teismui į Prano Odino skundą, prašo skundą (Praną Odiną) įspėti už

melagingų žinių platinimą, t. y. už skundu nuorašų išsintinėjimą kitoms bendruomenės institucijoms. Garbės Teismas šiuose Prano Odino veiksmuose (skundo nuorašų išsintinėjime) neįžvelgia jo animus platininti melagingas žinias, bet tautai laiko tik nereikalingu pamėgdžiojimu — visos eilės kitų skundų, kurie jau anksčiau Garbės Teismui paduotųjų savo skundu nuorašus yra išsintinėję kitoms bendruomenės institucijoms. Tad nėra pagrindo bausti Prano Odino už nesąmoningą, kad ir nevykusio išpropagandžiojimą.

Br. Nemickas, J. Genys, A. Vakselis
1974.VIII.20, 1974.VIII.30,
1974.IX.19 (gauta 1974.IX.30 d.).
Nuorašas tikras, Br. Nemickas
pirmininkas 1974.IX.30 d.

JEI "NAUJENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RASO
TIKRA TIESA — SKI EIDZIA
SVIESA

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamau įveda į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauja ir verkią poetai, pažėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėlmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

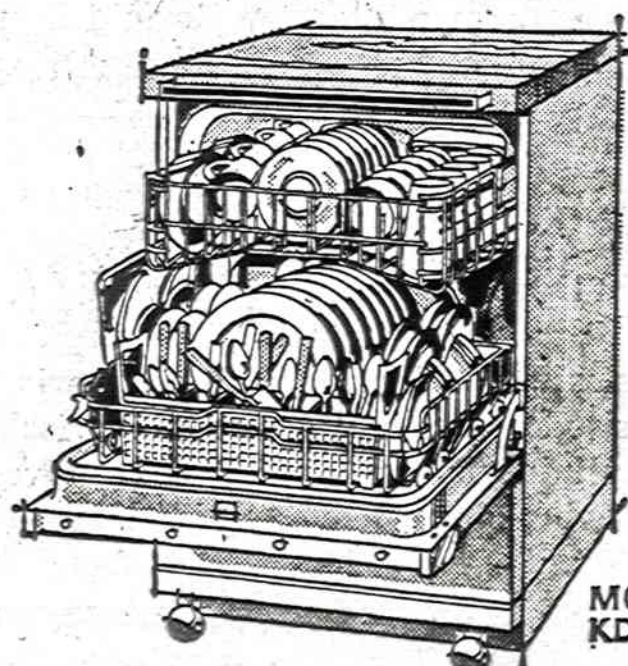
1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burko Jūzė, EILERAIŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LEYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvėtinus lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARAI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGJONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAU. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

now
a lower priced
KitchenAid
CONVERTIBLE PORTABLE
DISHWASHER

MODEL
KDC-57

Use it as a portable right away.
Build it in when you're ready.

It's a budget-priced dishwasher with KitchenAid performance and reliability.

- FULL CYCLE and RINSE/HOLD
- KitchenAid single level wash and thorough, forced air drying
- KitchenAid TriDura® 3-coat porcelain-on-steel wash chamber.
- Full 1 1/2" thick hardwood top

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel: PR 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

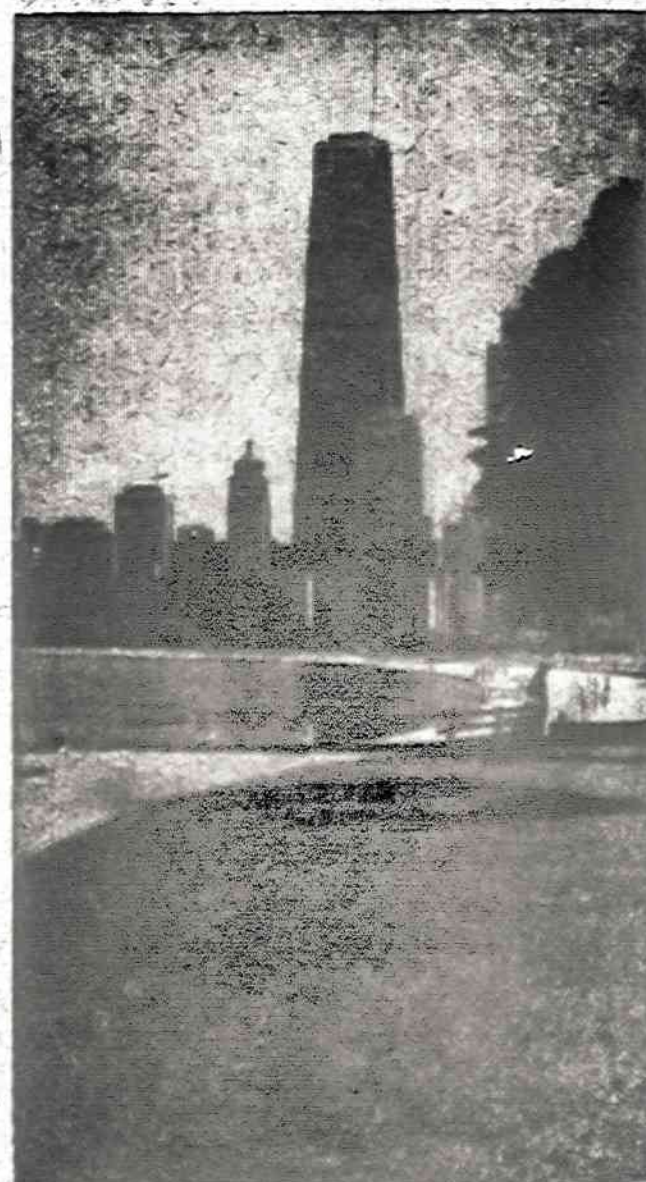
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Kai mokytas moko mokytą

Dr. Petras Kisielius, geras ir sąžiningas gydytojas, bet trumparegis politikas, apie filosofiją, atrodo, neturi jokios nuovokos. Kol reikėlas eina apie precinkų suorganizavimą, viskas eina kaip ant sviesto. Kapitonas ne tik balsuotojų sąrašą sudaro, bet kiekvieną aplanko, telefonu pašaukia, balsavimo vieton nuveža ir rinkimus laimi. Bet jeigu reikia išplaukti į platesnius vandenius, kur būtina susitikti su galvojančiais žmonėmis, tai Cicerio politikas toliau nepramato ir pasimeta.

JAV Lietuvių Bendruomenėje Dr. Kisielius viską taip manevravo, kad laimėdavo veik visus rinkimus. Nerimavo, kol nepadėjo ištikimo seržanto Bendruomenės centro valdybos priešakin. Organizacinis Bendruomenės užkariavimo darbas buvo atliktas pavyzdinai, bet daktarui nedingtelėjo mintis, kad seržantiškais metodais Bendruomenė bus suskaldyta. Vietoj vienos, visus apjungiančios Lietuvių Bendruomenės, šiandien jau turime dvi registruotas Bendruomenes, dvi tarybas, du prezidentus ir du JAV LB centro valdybos pirmininkus. Lietuvių Bendruomenėje Dr. Kisieliui buvo gana judrus ir sėkmingas, bet jis nenumatė, kur jo parinkti žmonės ir tų žmonių naudojami metodai tą Bendruomenę nuves.

Dr. Kisieliui pavyko laimėti rinkimus Ateitininkų Federacijos vado pareigoms. Demokratinuose kraštuose, kur gerbiama kiekvieno žmogaus pagrindinės teisės, o organizacijose respektuojamos narių nuomonės, kandidatuoja keli nariai. Kiekvienas kandidatas atstovauja kiek skirtingą nuomonę ir veiklos kitus metodus. Reikalai taip susidėjo, kad į ateitininkų vadovybę buvo tikrai vienas kandidatas. Aiškus daiktas, kad Dr. Kisielius laimėjo rinkimus didele balsų dauguma. Jis gavo daugiau balsų, negu visi kiti kandidatai kartu sudėjus.

Rinkimai buvo laimėti, iškilmingų ceremonijų metu jam buvo perduotos pareigos, pasakytos kalbos, o jo kalba buvo atspausdinta marijonų laikraštyje. Rinkimus Dr. Kisielius laimėjo, ceremonijas jis pats iškilmingai pravedė, bet kai teko vesti Ateitininkų Federaciją, tai jį pradėjo graužti abejonės. Jam buvo neaišku, kuriuo keliu eiti. Ar vesti ateitininkus tais pačiais keliais, kuriais jie pradėjo žingsniuoti prieš 74 metus, ar pasiūlyti jiems kitą kelią? Ar siekti tų pačių idealų, kurie buvo padėti

ateitininkų organizacijos pagrindais, ar ieškoti naujų plyšių ir cementuoti naujus pagrindus?

Dr. Kisielius, atrodo, norėjo laikytis senų principų ir eiti naujais keliais. Jis norėjo, kad ateitininkų mokytojai skelbtų tėvynės meilę, bet šiam principui "patikrinti" pasiūstų vaikus į pavergtoje Lietuvoje įsteigtas pionierių stovyklas. Jis tuojuo pamatė, jog buvo padaryta klaida, ir nustojo kalbėti apie vaikų siuntimą į Rumšiškes. Bet pati problema jam vis vien nebuvo aiški. Praeitą vasarą Dr. Kisielius važinėjo Europon, susitiko su buvusiais savo draugais, išdėstė vadui kilusias problemas ir prašė patarimo. Miunchene gyvenantis Dr. Antanas Maceina, išklauses Dr. Kisielių nerimą, šių metų rugsėjo 20 dieną parašė Ateitininkų Federacijos vadui ilgiausią laišką, kuriame buvo duoti smulkūs nurodymai, kurie padėtų vadui vesti ateitininkus gražion ateitin. Dr. Kisielius rado reikalo Dr. Maceinos laišką atspausdinti marijonų lietuviams leidžiamame Drauge. Instrukcijos tokios ilgos, kad Draugo mokslo ir meno redaktorius negalėjo jų sudėti į vieną numerį. Laiškas išstestas dviejose prieduose.

Ilgalaikis ir tuščiaaviduris Maceina kelia kelias problemas. Dr. Kisieliui, matyt, kankino St. Šalkauskio palikimas. Jis žinojo, kad visa eilė šviesesnių, protų seniai numatė Šalkauskio neapgalvotus ir silpnus tvirtinimus ir nuo jų atsiskaitė, bet naujai išrinktam vadui klausimas nebuvo aiškus. Pasitarimų metu buvo kilusi mintis "palengvinti Šalkauskį", o tatau turėtų "patvirtinti ateitininkų ideologiją". Bet pasikalbėjimų metu, atrodo, paaiškėjo, kad ir "palengvintus" Šalkauskis vargu tikėtų šių dienų ideologijai. Dr. Maceina prieina įsitikinimo, kad ateitininkams reikalinga nauja ideologija. Patarėjas yra įsitikinęs, kad reikėtų paruošti kelią studijas atskirais, tačiau aktualiais ateitininkų ideologijos klausimais. Patarėjas mano, kad Kęstutis Keblys, vykusiai tvarkęs literatūros reikalus, galėtų padėti surasti žmogų ir ateitininkų ideologijos studijų serijai tvarkyti.

Ateinančių metų pabaigoje tektų švesti ateitininkų veiklos 75 metų sukaktis. Dr. Kisielius, naujas ateitininkų vadas, tuo reikalu norėjo pasitarti, kad galėtų laiku atlikti paruošiamuosius darbus, bet vyriausias vado patarėjas yra visai kitokios nuomonės. Jis rašo Dr. Kisieliui, o pastarasis praneša visiems ateitininkams, skelbdamas patarėjo pasiūlymą. Dr. Maceina rašo:

"Ateitininkija gali susirinkti 1975 metais — paskutiniomis jos sukakties, kad pasidžiaugtų nueitu keliu ir pasiektais vaisiais. Bet ji gali susirinkti ir 1976 m. — pirmaisiais jos gyvenimo naujo tarpsnio, kad nutiestų gaires, kaip ji tiek ilgai eitu kelių žygiuos toliau. Taigi "užbaigos kongresas", ar "pradžios kongresas"? Aš pats pasisakyčiau už "pradžios kongresą". (Draugas, 1974 m. sp. 12 d., 4 psl.).

Ateitininkai yra gausūs, todėl lietuviams labai svarbu žinoti, ar naujas vadas vadovausis visiems žinomais krikščioniškos meilės principais ir dirbs kartu su lietuvių dauguma, ar jis šauks "pradžios kongresą", skelbęs naujus ateitininkų principus ir bandys eiti lietuviams dar nežinomais ir nepriimtinais keliais.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

VIII Amerikos Lietuvių Kongresas

(Komentarai)

(Tęsinys)

Su išpūdziais, nuotaikomis ar kitomis emocijomis niekas problemų neišsprendė ir neišspręs. Tolygiai, besivadovaujant emocijomis, niekas kovos nelaimėjo ir nelaimės. Tiesa, Kongrese buvo priimta visa eilė rezoliucijų ir nutarimų, kuriomis tapo įpareigota ALTO vadovybė vėl helstis į visas galimas duris, kad užtikrintus Lietuvos pavergimo nepripažinimą, gelbėti Kudirką, Braziliją, bet rūpintis visa eile kitų reikalų. Tai įprastinis ALTO veiklos darbas, kuris ir be Kongreso nutarimų buvo ir yra vykdomas. Kongresas tik emociškai įsipareigojo vesti kovą iki pilno laimėjimo, bet nesugebėjo, akivaizdoje galimų steigiamų posūkių pasaulinėje politikoje, sudaryti atsluginį planą.

Šio rašinio apimtyje neįmanoma pateikti tokį planą, nes reikėtų iš pagrindų persvarstyti visą lietuvių tautos vedamą kovą mūsų amžiaus istorijos ir pasaulinės politikos kontekste, kas būtų virš mano pajėgumo. Teks išjudinti tik tuos klausimus, kurie buvo iškelti Kongrese, bet nebuvo dalykiškai išnagrinėti ir privesti iki savo loginio sprendimo.

ALTO VAIDMUO

Pirmas klausimas, ar ALTas turi teisę kalbėti visų lietuvių vardu? Amerikos lietuviai nėra nei emigrantai, nei duone-liautiniai, nei pagaliam Lietu-vos kolonija. Vysk. Brizgys juos taikliai apibūdino kaip Amerikos Lietuvą, nes jiniai pradėjo savo amžių nuo XVII šimtmečio ir drauge su kitų tautų ateivais statė, kūrė ir šią galingą demokratijos šalį.

Amerikos lietuviai tapo integraline Amerikos tautos ir valstybės dalimi, kurioje jie gali išlaikyti savo tautinį savitumą. Šioje laisvės šalyje atvykę lietuviai, atsipalaidavę nuo savo baudžiavinės praeities, tapo laisvais žmonėmis. Tai laisvas žmogus gali nešti laisvę pavergtiems. Todėl suprantama, kodėl Amerikos lietuviai suvaidino tokią didelę rolę prikeliant lietuvių tautą iš pavergimo, atstatant Lietuvos nepriklausomybę ir žymiai prisidedant prie jos ūkinio suklestėjimo. Iš to paties laisvo žmogaus idealų šaltinio, Amerikos lietuviai tebesemia savo jėgas mūsų laikų kovai už lietuvių tautos laisvę ir jos ateitį.

Inž. A. Rudis savo paskaitoje teisingai nurodė Kongresui, kad Amerika ir toliau lieka vienintelė lietuvių tautos laisvės viltimi, nežiūrint jos padarytų klaidų praeityje. Toliau Rudis teigė, kad ALTas buvo įkurtas tikslu apjungti Amerikos lietuvių demokratines jėgas, kad gintų Amerikos demokratijos idealus ir atstautų demokratišią Lietuvą. Tie principai ir uždaviniai turi galioti VIII Kongresui.

Tiems Amerikos lietuviams, kuriems demokratijos idealai yra ne prie širdies, jau nekalbant apie aiškius priešus, negali būti ALTO gretose. Amerikos lietuviai per kartų kartas savo darbu, pasiaukavimu ir krauju sukrovė didelį moralinį kapitalą ateinančioms kartoms ir lietuvių tautai, kuriuo dėka ALTui buvo atidarytos durys į prezidentūrą, senatą, kongresą ir vietos valdžias. Ši neįkainojama dvasinė palikimą reikia saugoti ir turtinti visomis išgalėmis, nes jame glūdi Amerikos lietuvių stiprybė ir raktas į lietuvių tautos ateitį.

Tik diletantai, ar aiškūs demokratijos priešai, nori sugriauti ALTą, paversdami PLB ar kito egzistinio veiksnio priedeliu, nes tai įvykdžius, būtų sunaikinta Amerikos Lietuva. Sunaikinus ALTą, teltų tik bešaknės emigrantinės skeveldros, besistvarstančios viena už kitos gerkles. Tą reikšminį akivaizdžiai matome dabartinėje Lietuvių Bendruomenėje. Reikia sveikinti VIII Kongresą ir ALTO vadovybę, pasmerkusius visų griežtumu Lietuvių Bendruomenės vadovų vedamą destruktyvią veiklą ir padėtus pastangas pašalinti įsimetusį vėžį į Amerikos lietuvių gyvenimą. Pilnai tenka pritarti VIII Kongreso nutarimui, kad lietuvių gyvenime turi būti atstatytas darbo pasidalinimo principas, paliekant ALTui išimtinai politinę veiklą. ALTui priklauso išmintina teisė kalbėti ir veikti Amerikos Lietuvos vardu, kol atstovaujama demokratijos idealams ir principams.

SKAUDI PAMOKA

Amerikos lietuvių gyvenime susidariusi savo rūšies lietuviška Watergate atskleidė senkančią tiesą. Pasirodo, kad ALTas turi savo vidujinius priešus ne vien iš lietuvių komunistų ar komunistuojančių pu-

sės, bailingai besidangstančių pažangiųjų, progresistų ar net liberalių vardais, bet tolygiai iš dešiniųjų ekstremistų puses, vaidinančių ultra patriotus, kurių širdyse dar tepedega iš Europos atsivežta diktatūrinė dvasia. Kaip Europoje kairieji ir dešinieji ekstremistai, veikdami sutartinai, sunaikinę parlamentines sistemas ir silpnas europines demokratijas, sukėlė II Pas. karą. Taip dabar, kad ir mažame Amerikos lietuvių gyvenime susiduriame su tuo pačiu reiškinio. Dešinieji ekstremistai, pirmąjį frontininkams, sutartinėje veikloje su kairiasiais liberalais, pradėjo "tiltų statybą" ir "bendradarbiavimą su kraštu", su tikslu sunaikinti iš vidaus lietuvių tautos kovą už laisvę ir prisitaikinti prie komunistinės vergijos. ALTas, atsiskyręs tarp šių dviejų grynų, turi kovoti ne viename, bet dviejų es frontuose. Iš čia seka svarbi išvada, kad ALTas privalo užtrenkti duris ne vien prokomunistiniams elementams, jei nori išvengti liūdnos Lietuvių Bendruomenės pamokos.

Antra, kaip nurodė Rudis savo paskaitoje, ALTas turi tvirtai atsistoti ant Amerikos demokratijos idealų pagrindu, nes jiems išblukus iš ALTO teltų tik menkas praeities šešėlis.

DETENTĖS POLITIKA

Antroji grėsmė, kuri pakibo virš Kongreso Damoklo kardu, tai Vakarų defentės politika. Leonardas Šimutis, jau Kongreso išvakarėse, rašė: "Gyvename tokiu metu, kuriame mūsų priešai yra užsimoję smogti mūsų tautai tokį smūgį, kad Lietuva niekuomet nebegalėtų prisikelti laisvam ir nepripažintam gyvenimui". (Draugas, 74. IX. 18. Kongresas neturėjo iliuzijų, nes puikiai suvato, ko reiškia Lietuvos laisvės bylai Australijos ir N. Zelandijos Pabaltijo pavergimo įteisinimas, Rytų Vokietijos de jure pripažinimas, neaiški Genevos konferencijos eiga.

Sen. Hruskovo pareiškimas, kad Amerikos vyriausybė nepripažins Pabaltijo inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, nors ir sukėlė Kongrese pasitenkinimą, bet neišskleidė nerimo. Nerimas ir emociiniai pasisakymai vyravo kalbėtojų lūpose. Buvo prieita išvados, kad reikia suteikti visas geros valios lietuvių jėgas už Pabaltijo tautų pavergimo nepripažinimą ir netiesioginiai pasisakymai prieš Vakarų vedamą defentės politiką.

(Bus daugiau)

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS-AUGUSTAITIS

6

Sie nors trumpai aprašyti pavyzdžiai (plačiau jie aprašyti kitose vietose), aiškiai parodo Raštikio politikavimą ir jo asmenišką nusistatymą diktuoti Smetonai. Taigi, kai Raštikis nurodo Smetonai, kaip jis turi elgtis su vidaus priešais — liaudies frontu, privertia Smetoną sudaryti palankią jam vyriausybę (Černius), griežtai protestuoją prieš Smetonos skiriamą min. pirmininką Merkį, gaudamas net Smetonos ultimatumą — arba kariuomenės vadas sudaro kabinetą, arba aš (Smetona) — atsisakau — ir nesima, net du kartu siūlant, sudaryti kabinetą... tai rodo visai neabejotinai, kad Raštikis siekė valdžios iš šalies, iš užpakalio, pasilikus kariuomenės vadu ir be atsakomybės. (Min. pirmininko pozicija nepastovi). Ir nustojes įtakos į Merkio kabineta, neįsitenkęs eina į spaudą ir "Karde" nustatinėja net užsienio politikos gaires ir prikiša Merkiui (ir valdžiai?), kad Merkys gaudavęs didesnę algą, kaip Raštikis.

Kai Raštikio kariuomenė ir jos vado reikšmė "kaip raudona gija" peršti jo memuarai, tai Vardys, norėdamas tą pagrindiniu išaiškinti, pirmiausia suskirsto kariuomenės reikšmę į "tris pagrindinius

kariuomenės vaidmens variantus" modernių laikų valstybėse ir svarsto, kuriam iš jų priskirti Lietuvos kariuomenės vaidmenį? Tad pirmas variantas yra — instrumentinis, kai kariuomenė yra kaip įrankis vienos kurios politinės partijos ar grupės režimui laikyti. Kariuomenė režimui įrankis. Už tai kariuomenė to režimo atlyginama įvairiomis privilegijomis, auktesnėmis algomis, pensijomis, dideliu biudžetu ir kita. Tai esti paprastai diktatūros režimui esant.

Antras kariuomenės vaidmens variantas yra neutralios santvarkos gynėjas, — nežiūrint, kokia grupė ar asmuo valdytų kraštą" (ib. 150 psl.). Tai yra demokratijos kraštuose, ji neturi specialių privilegijų, yra civilinių politikų kontrolėje ir turi uždavinį "saugoti demokratinę konstituciją". Tai Vakarų Europos kariuomenių kultūros kraštuose ir Amerikos kariuomenės vaidmuo.

Trečia kariuomenės vaidmens variantas yra — valdantis, kai kariuomenė faktinai valdo kraštą, "ji įsako civilinei valdžiai ar vetuoja jos sprendimus arba net pati pasiima civilinę valdžią" ir savo rankas, pastatydamas vieną iš karininkijos krašto valdovų" (ib. psl. 150). Tai vyksta paprastai mažiau išvysčiusiuose kraštuose, kur menkos konstitucinės tradicijos ir "kur visos gyvenimas yra atsilikęs" (ibid. psl. 150). Atrodo, kad toks kariuomenės vaidmens suskirstymas yra paimtas iš kur

kitur, kai Lietuvos kariuomenės vaidmenį politikoje išaiškinti buvo nebologiau galima ir be jo, bet kai Vardys taip skirsto, tai tenka ir pagal jį aiškinti).

Toliau Vardys sako, kad "kariuomenės ryšys su politika tarpkarinėje Lietuvoje turėjo bruožų iš visų trijų variantų" (psl. 151). Nesvarstant, kuriam variantui kariuomenė galima būtų priskirti iki Raštikio paskyrimo kariuomenės vadu, pats Vardys rašo, kad "Raštikio laikais kariuomenės vadovybė turėjo sutikti su instrumentiniu vaidmeniu, t. y., su vaidmeniu paremti autoritetinę prezidento Smetonos diktatūrą" (ibid. psl. 151). Tačiau labai greit, per 2 — 3 metus, Raštikis atsiskaitė nuo savo rolių ir "laikui bėgant, tai negalėjo Raštikio nesuvesti į konfliktą su prezidentu". Bet, pagal Vardį, Raštikis neorganizavo prieš Smetoną jokių samokslų, (ko niekas negali įrodyti) nepolitikavo ir buvo lojalus Smetonai, tačiau "reikšdamas tik valstybinį, ir tarnybinį, bet ne politinį lojalumą" ir "tiesioginiai ar netiesioginiai emė siūlyti režimo liberalizaciją", kas privėdė prie konflikto su Smetona ir todėl su "diplomacija ir atsargumu buvo atleistas ir pašalintas atgal tik tada, kai pats valstybės laivas buvo emės skęsti" (psl. 152).

Matėme, kad Raštikis netrukus po paskyrimo kariuomenės vadu, jau po vieno mėnesio, (1935 m. sausio) diktavo Smetonai atsisakymą, jei būsią atmetas jojo 25 milijonų litų papildymas kariuomenės

ginklavimosi išlaidų, o 1936 m. spalio 1 d. slapto raštu (taigi po papildų puros metų) jau nurodo Smetonai (padiktavo), kaip jis turi elgtis vidaus politikoje kovoje su "Haudies frontu"! Todės Raštikis, skiriamas kariuomenės vadu Smetonos režimui remti, pagal Vardį, su "instrumentiniu vaidmeniu", jau daug anksčiau nebuvo ištikimas tam paskyrimui, bet, pradėjęs kištis į Smetonos valdžios prerogatyvas, elgėsi jau daugiau einant "valdančios veiklos" metodu, nei instrumentiniu. (Tačiau, kaip minėta, tas suskirstymas nėra esminis dalykas, ir be tokio suskirstymo buvo galima, gal net geriau, išaiškinti Raštikio politikavimą. Bet tiek...) Tad, Vardys, priskyres Raštikio veiklą prie "instrumentinio vaidmens", sako, kad po 2 — 3 metų Raštikis nuo to atsiskaitė ir suėjęs į konfliktą su Smetona, bet jis (Vardys) visai neaiškina kokia Raštikio veikla, koks pasielgimas privėdė prie konflikto su Smetona? Tačiau pats Raštikis labai aiškiai į tai atsako, būtent:

"Po kelių metų mano vadovavimo kariuomenės įtaka ir populiarumas kariuomenėje ir šaulių Sąjugoje padidėjo. Tai atsiliepė ir visuomenėje... ko negalėjo pakęsti nei tautininkai, nei Smetona". (psl. 501 — 503; I-as atsim. tomas). Ir toliau: "Bet jam (Smetonai, J. A.) pradėjo nepatikti augęs kariuomenės vado populiarumas ir autoritetas. Ypač nepatiko todėl, kad Respublikos Prezidento autoritetas tuo pačiu laiku pradėjo mažėti" (Rašt. I-as to-

mas, psl. 669). Tad ne dėl kokių kitokių veiksmų, bet paties Raštikio siekimu savo populiarumo ir autoritetą, ir ka Raštikis buvo linkęs, sumažėjo Smetonos pasitikėjimas Raštikiu ir iškilo konfliktas, nes visai neabejotina, kad ir Smetonai pirmiausia rūpėjo autoritetą išlaikymas.

Vardys, pripažindamas po 2 — 3 metų Raštikio konfliktą su Smetona, tvirtina, kad Raštikis realiai nęvėjęs prieš Smetoną, ev. jį nuvertė, nes niekas negali įrodyti, kad Raštikis būtų organizavęs prieš Smetoną koki nors samokslą; tarnybiniai buvo lojalūs, nepolitikavo ir emė siūlyti Smetonai režimo liberalizaciją... Tad, pirmiausia, niekas nėra rašęs, niekas nėra kaltinęs Raštikį, kad jis būtų organizavęs prieš Smetoną perversmą arba tam būtų ruošęsis. (Raštikis buvo per menkas tokiai akcijai).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštis

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĖ

TELEF.: PH 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJ, AUSA, NOSIES
IR GERIAS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrastis ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMLOCK 4-5849

Rezid.: 388-2233

ORISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.,

antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-

adienis, šeštadienis 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-

siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradi-

enis, ketvirtadienis ir penkta-

dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kiti laikai tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123

Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandos skambinti tel. HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-

dažai. Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PROSPECT 6-5084

ROCKFORD, ILL.

Balfas pradeda vaju

Rockfordo lietuvių kolonija la-

bai retėja. Vieni išsikelia kitur

gyventi, kitus pasiūkia Visa-

galis pas save. Tokia Dievo valia.

Yra ir sunkiai sergančių. Jų

tarpe ir mūsų gerbiamas Balfas

garbės pirminis J. Bacevičius. Jam

buvo padaryta sunki operacija.

Dabar sveiksta namuose savo ge-

rosios žmonelės slaugomas. Lin-

kime jam greitai sustiprėti ir vėl

nuoširdžiai dirbti Balfui.

Stipresniųjų grupelė Dr. V.

Plopio vadovaujama, nutarė

veikti. Spalio 15 d., p. Plopio

namuose buvo sukvietusi Rock-

fordo Balfas 85 sk. valdyba, ku-

ri nutarė praversti rudens Bal-

fo vaju, t. y. surinkti pinigų

vargant patekusiems lietuviams

gelbėti.

Dr. V. Plopius, gautuosius Bal-

fo įgaliojimus ir kvitų knygeles

įteikė šiems aukų rinkėjams:

M. Dymšienė, A. Kapačinskui,

V. Keršui, V. Kiznienėi, B. Mo-

rienei, P. Šernui ir Dr. V. Plopi-

liui.

Be to, visi aukų rinkėjai nu-

tarė lapkričio 17 d., Lietuvių

klube, suruošti turtingą loteriją.

kad žmonės galėtų už mažą pi-

niigą gerti ir vertingų daiktų lai-

meti. Laukime daug svečių.

nes tą dieną (lapkr. 17 d.) Liet.

klube bus skanūs pusryčiai, ku-

riuos ruošia Rockfordo Liet. Ta-

ryba.

Ponia Aldona Plopienė visus

aukų rinkėjus pavašino kvap-

niai kavute, visokias skanum-

ynais ir brangių gerimų. Dr. V.

Plopius palinkėjo gero vėjo — su-

rinkti daug pinigėlių Balfui.

Visų vardu tariau ponams Plo-

piams nuosirdų lietuvišką —

ačiū.

M. D.

Viduramžių palikimas

Pranešama, kad šio spalio 29

dieną Chicago universitete pra-

sides kongresas, pavadintas "Vi-

duramžių paveldėjimo celebra-

cija". Kongrese, kurs truks 4

savaites, dalyvausią kai kurie

žymiausi pasaulio krikščio-

nių mokslininkai. Kongresą šau-

kia Jėzuitų teologijos mokykla,

Katalikų teologijos unija ir trys

universiteto departamentai.

Į "celebracijos" programą įei-

na paskaitos, manuskriptų ir ta-

pybos darbų paroda, koncertai

ir dvilinkto šimtmečio vaidini-

mas "The Play of Adam". Vai-

dinimas įvyks lapkričio 15 ir 16

d. Iš kalbėtojų minimi Dom Hel-

der Camera, kovotojas už socia-

linį teisingumą Brazilijoje, spa-

lio 29 d. 4 val. popiet Rockefeller

koplyčioje; prof. Johannes —

Baptist Metz lapkr. 10 d. 11 val.

prieš piet, Rockefeller kopk.; te-

ologo Bernard Lonergan paskai-

ta apie Tomą Akvinietį lapkr. 6 d.

4 val. popiet ir teologas Karl

Rahner lapkr. 8 d., laikas ir vie-

ta nepamėta.

Stevenson reikalauja pašalinti Earl Butz

Spaudos konferencijoje praei-

tą penktadienį Chicagoj senato-

rius Adlay Stevenson pareika-

lavo, kad būtų pašalintas agri-

kultūros sekretorius Earl Butz,

kurs "katastrofiškai" nugalvėno

žemės ūkio politiką.

JAV-bės nuo 1972 metų išmo-

kėjo bilijoną dolerių mokesčių

benefitų kompanijoms paskati-

nimui, kad ko daugiau grūdų ir

trašų parduotų užsieniams, ku-

omet trašų kritišką stoka kenčia

pačios JAV-bės, o grūdams par-

duoti yra tiek geros salygos, kad

kompanijoms jokie benefitai ne-

reikalingi. Senatorius pastebė-

jo, kad Butz 1972 metais parda-

vė sovietams milijonus tonų

kviečių "bargenos" kainomis ir

tuos pačius kviečius sovietai pas-

kui pardavinėjo kitiems kraš-

tams apie tris kartus brangesnė-

mis kainomis. Nėgana to, už

pusvėličių parduotus Amerikos

kviečius sovietai "mokejo" Ame-

rikos kreditu!

Jesse Jackson perspėjimas

Nėgri kunigas ir savo suor-

ganizuotos "Operation PUSH"

("Žmonių susivienijimas žmoni-

jai gelbėti) perspėjo, kad dabar-

tinis kriminalo išbujojimas yra

dar tik lašas prieš liūtį" ir yra

moralinės krizės įrodymas, kur

visiškai nebevertinama žmogaus

gyvybė. Dabartinė aplinka pra-

dedanti skatinti kriminalinę ga-

lvošeną.

Suminėjęs buvusio prezidento

Niksono, viceprezidento Spiro

Agnew, dešimčių valstijų ir

miestų aukštųjų pareigūnų ir po-

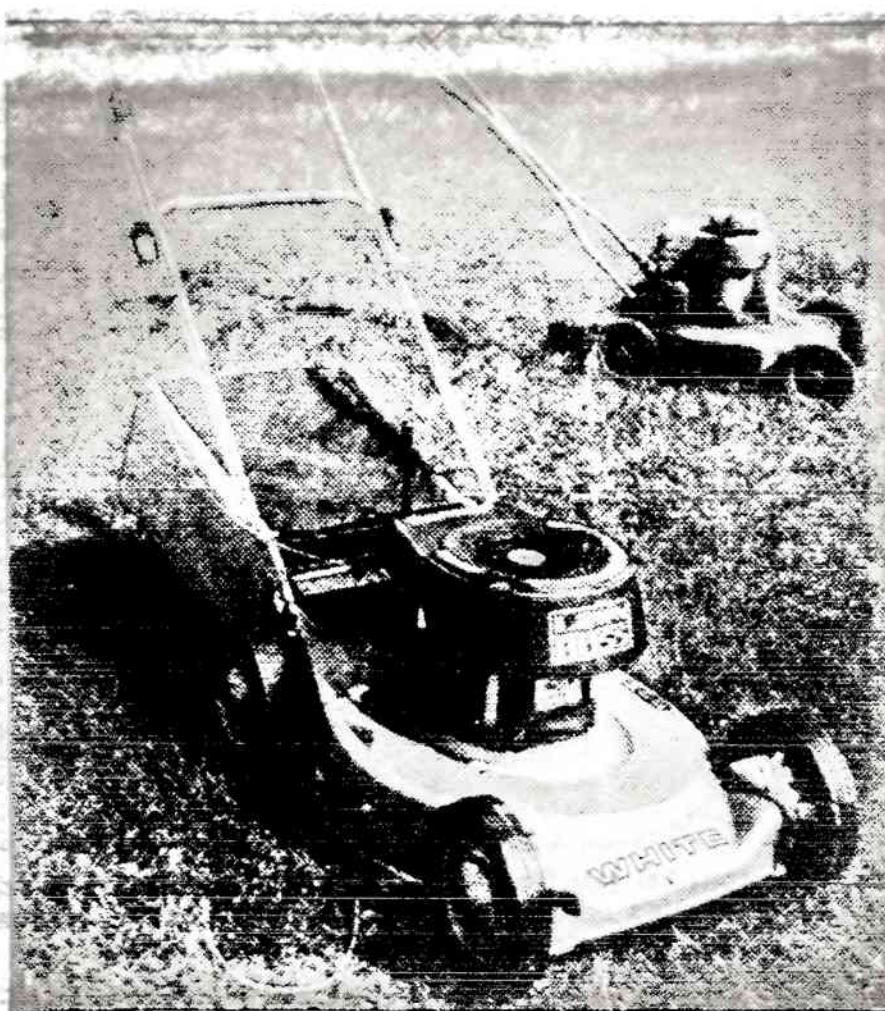
licininkų kriminalines bylas, kun.

Jackson pasakė, kad "žmonės

pradeda į kriminalą žiūrėti kaip

į pragyvenimo kelią ir nebeja-

čia jokio sąžinės išmetinėjimo".

The old and the new and the unsafe and the safer. Lawnmower design in recent years has eliminated or drastically decreased many possible safety problems associated with rotary lawnmowers. Open vs. covered clipping discharge chutes, for example, as shown here reveal the attention to safety features that is taking place.

Dabartiniai kino teatrai ir televi-

zija iš kriminalistų padaro did-

vyrus ir visa tai skatina jaunik-

lius jungtis į "požemio pasaulį".

DIDELIS GAISRAS PRIE STOKJARDŲ

Praeitą sekmadienį įvyko ne-

paprastai didelis gaisras prie

Stokjardų, kur sudegė didžiū-

lio Darling & Co. fabriko pa-

statai.

Gaisrą, kurs buvo lydimas vi-

sos serijos sproginėjimų, ge-

sinti suvažiuo šešios dešimtys

ugniagesybos vienetų su 500

gaisrininkų ir didžiųjų vandens

patranka "Big Mo". Gaisro ug-

nį ypač didino susurog natu-

ralių dujų vamzdžiai.

Gaisre vienas žmogus žuvo

ir septyni buvo sužeisti.

Baisusis sniegžmogis užpuolė kalnų merginą

Dpa praneša iš New Delhi,

Indijoje, kad Himalajų kal-

nuose ant Everest kalno "hai-

sisus sniegžmogis", ten vadi-

namas "Yeti", buvo užpuolęs

19 metų amžiaus piemenę La-

khpą Sherpani, kuri iš to iš-

gąsčio išėjo iš proto.

"Baisusis sniegžmogis" ją

užpuolė ganant penkis Hima-

lajų buivolus aukštai kalnuo-

se. Tas pabaisa nusivedęs ją į

ravą nužudęs visus penkis bui-

volus. Mergina atgavusi sąmo-

nę mačiusi kaip "Yetis" buivo-

lams sprandus apsukenėjo.

Į merginos nurodytą vietą bu-

vo paipė keli policininkai, ku-

rie pranešė "baisiojo sniegžmo-

gio" rankų ir kojų išpaudų fo-

to nuotraukas, kurios yra 32 ir

27 centimetrų ilgumo. Lakhpa

liudija, kad sniegžmogis buvo

visas plaukais apžėlęs. Skep-

tikai tvirtina, kad "sniegžmo-

gis" išgalvojo Nepalo gyven-

tojai serpos, kurie nori daugiau

turistų patraukti.

Skurdžiausi kraštai

Jungtinių Tautų general. se-

kretočius paskelbė savo eksper-

ty srašą skurdžiausių kraštų,

kur metinių uždarbių suma ne-

siekia nė dviejų šimtų dolerių.

Tie kraštai yra (Afrikoje):

Centralinės Afrikos republi-

ka Kamerunas, Etiopija (Abi-

sinija), Kenija, Lesoto, Mada-

gaskaras, Mali, Mauretanija,

Nigerija, Sierra Leone, Soma-

lija, Sudanas, Čadas ir Auk-

šutinė Volta.

Azijoje: Indija, Kambodža,

Laos, Pakistanas, Bengalija

(Bangla Deš), ir "Liaudies de-

D. ELEONORAI MAZIULIENEI

mirus,

Jos šeima, tėvus ir visas gimines nuosirdžiai užjaučiame.

Union Pier ir ALN D-jos Valdyba

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Vakare ir ryte ir vidudienį" aš dejuoju ir šauki

JUSKEVIČIUS IŠRINKTAS JAV BENDRUOMENĖS PIRMININKU

Dr. Plioplys, Dr. Balčiūnas, Kan. Zakarauskas, A. Rapsienė išrinkti tarybos prezidiuman

Praeitą penktadienio, spalio 18 dienos vakarą Amerikos Lietuvių Tarybos patalpose įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narių posėdis. JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmininko Dr. Zenono Danilevičiaus pavestas, Cice-ro apylinkės ir Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas Andrius Juskevičius sušaukė tarybos susirinkimą. Pasitarime dalyvavo visi JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos nariai.

Andrius Juskevičius pradėjo susirinkimą. Jis pranešė, kad jis yra atliekantis šiam susirinkimui ir pasiūlė susirinkusiems tokią dienotvarkę: 1. Susirinkimo sekretoriaus rinkimas, 2. JAV LB tarybos prezidiumo narių skaičiaus nustatymas ir jų rinkimas, 3. krašto valdybos pirmininko rinkimas, 4. komisijos sudarymas deklaracijai paruošti, 5. klausimai bei sumanymai ir susirinkimo uždarymas.

Dienotvarkė buvo vienbalsiai priimta ir susirinkimas tuojau pradėjo darbą.

JAV LB tarybos prezidiumo sekretorės pareigoms buvo pasiūlyta mokytoja M. Pėteraitienė. Pradžioje ji tarybą ir nebūtų norėjusi, bet kai pamatė, kad susirinkusieji jai pritarė, tai ji ir sutikusi sekretoriauti. Ji buvo vienbalsiai išrinkta ir tuojau pakviesta prie prezidiumo stalo. Ji gavo pluoštą popieriaus ir pradėjo užrašinėti pasiūlymus ir įvairiausias kalbas.

Dr. Danilevičius, paprašęs p. Juskevičių sušaukti tarybos susirinkimą, padėkojęs jam paprašė, kad šiame susirinkime papirmininkautų, o pats rado reikalo informuoti susirinkusius apie dabartinę būklę.

— Esu tikras, kad mes JAV Lietuvių Bendruomenę jau atkūrėme, apvalėme ją nuo lietuviams kenksmingo ir bendruomenei visai nereikalingo elemento, — pradėjo pasakoti Dr. Danilevičius. — Esu tikras, kad einame geru ir teisingu keliu. Bendruomenė turi tarnauti tiems tikslams, kuriems ji buvo sukurta ir suorganizuota. Negalima naudoti Bendruomenės mažos grupelės politiniams siekimams. Aš žinau, jog tai yra nelengvas darbas. Visiems mums teks daug

Demokratų politikai jau svarsto, ką išstatyti kandidatą į prezidento vietą. Tarp daugiau minimų politikų yra sen. Henry Jackson (viršuje) ir Bostono miesto meras Kevin White.

dirbti ir sunkią naštą nešti, kol Bendruomenę vėl pastatysime ant kojų. Darbo aš nebijau, nors žinau, kad jis kartais yra ir nemalonus. Nemalonus ir aš turėjau. Mane šaukia iš kitų miestų, išmetinėja ir net grąsina.

— Aš grąšinimų nebijau, — pareiškė Dr. Danilevičius.

— Aš matau, kad šias pareigas kas nors turi atlikti. Bendruomenę visi kūrėme, kiekvienas dėjomė į ją dideles viltis. Negalime leisti, kad viena grupelė Bendruomenę naudotų sa- viams tikslams. Bendruomenė turi būti visų. Visi turime joje sutilti. Jeigu ją pavergė mažą grupelė, tai savo pareigų ji neatliks. Aš žinau, kad darbas yra didelis ir sunkus. Aš taip pat žinau, kad jis reikalauja atlikti. Aš jau ėmiausi ir, esu tikras, kad su jūsų pagalba man pavyks Bendruomenę padėti ir tikras jos vėžes. Atlikęs šį darbą, aš ir vėl pasitrauksiu. Darbo turiu labai daug, aš jo neaprepiu, bet kai matau, kad reikia padaryti visuomenei patarnavimą, tai imuosi ir esu tikras, kad jį padarysiu.

— Mano kalba Amerikos Lietuvių Kongrese įspėjo kiekvieną atstovą. Ji atliko didelį informacijos darbą. Grįžę atstovai pranešė apie įvykius. Gau- nu laiškus iš įvairių lietuvių kolonijų. Jie pritaria mūsų užsi- motam darbui. Rockfordas su mumis, Waukegonas žmonėms mums pritaria, todėl reikia darbą tęsti, — pareiškė Dr. Danilevičius.

Krašto bendruomenės centro pirmininku buvo išrinktas Andrius Juskevičius. Reporteris

★ Gera gerai galvoti, o die- viška gerai daryti.

Horace Mann

★ Gera pradžia yra jau pusė darbo.

Heracijus

TRUMPAI

— Pirm. Juozas F. Gribauskas ir piliečių komitetas išrinkti Kazimierą Oksą į Sanitarinio distrikto patikėtinus kviečia visus atvykti į Sv. Antano pa- rap. salę, 1500 So. 49 Ct. Cicero, spalio 27 d. susitikti su mūsų paramos nusipelnusiu tautie-

čiu Kazimieru ir kitais respub- likonų kandidatais į įvairias vie- tas. Bus patiekti užkandžiai ir alutis. Pradžią 11:30 val. prieš piet. Svarbū, kad visi lietuviai ir jų draugai dalyvautų lapkri- čio 5 d. balsavimuose ir nepa- mirštų balsuoti už K. Oksą, esantį respublikonų sąrašė.

— Birutė Mackevičiūtė, Oma- ha, Nebr., baigė pedagogikos mokslus Nebraskos u-tė, gavo mokytojos darbą miesto mo- kykloje, tęs studijas siekdama magistrės laipsnio. Vitalis K. Gaidelis baigė Missouri Techno- logijos institutą, gavo tarnybą Bendix Corp., kuri sutiko ap- mokėti tolimesnį studijų iš- laidas Kansas universitete.

— Briedo mėgėjai prašomi dalyvauti sezono atidaryme lap- kričio 1 d. 7:30 val. vak. Tauti- nuose namuose.

— Dail. Jadvygos Paukštienės darbų paroda bus atidaryta lapkričio 2 d. 7 v. v. New Yorko Lietuvių Kultūros židinyje ir tęsis tik 2 dienas. Ruošia Lie- tuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas.

— O čia gera naujiena: nau- jutėlis televizijos aparatas už 88 dol. Gausios Sylvania firmos, 1975 metų. Ir ne bet koks, bet pačios naujosios technikos: "So- lid state" — be lempučių. Labai mažai tvartoja elektros; leng- vas. Gaunamas pas Gradinską, 2512 W. 47th St. Chicago, Ill., tel. FR6-1998. Atid. 9 — 6; poprm. ir ktv. 12 — 9. Sekm. ir treč. uždaryta

— Manigirdo Motekaičio pi- ano koncertas bus lapkričio 17 d. Santa Monica mieste Mote- rų klubo salėje.

— Dr. Violeta Jonaitė iš Ame- rikos ir Birutė Bilkštytė iš Ka- nados moko Vasario 16 gimna- zijoje. Joje šiemet mokosi 70 mokinių, kurių tarpe 4 yra iš J. A. V. ir po vieną iš Kana- dos, Brazilijos ir Kolumbijos.

— Irena Kriaučiūnienė, So- fija Pranckevičienė, Vida Ši- lienė ir Antanas Luneckas su- daro Grandies ansamblio Glo- bos komitetą. Jis remia ansam- blį ir jo valdybos bei vadovės ir mokytojos Irenos Smieliaus- kienės pastangas auklėti lietu- višką jaunimą, puoselėti tauti- nį meną ir jį reprezentuoti tau- tiniuose bei tarptautiniuose pa- rengimuose.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

LIVE-IN HOUSEKEEPER

as part of family. Light cooking for elderly couple. No children. No pets. Private room and bath. Good home. Top salary. References. Some English necessary. 529-5081

— Petras Walteraitis, Lapor- te, Ind., prašedamas prenume- ratą, atsuntė vajui 3 dol. Nau- jienų vadovybė nuosirdžiai dė- koja. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai kviečiami susipažinti su Naujienomis ir užsisakyti. Jos siunčiamos susipažinimui vieną savaitę nemokamai.

— K. Mileris, 152 Kensington Ave. So., ir I. Jokubynienė, 40 Organ Cr., Hamilton, Ont. Ka- nada, registruoja chorą ir tautinių šokių grupes dalyvau- jančias Kanados lietuvių Tau- tinių šokių grupes, dalyvau- jančias Kanados lietuvių Tau- tinių šokių ir Dainų šventėje 1975 m. spalio 5 — 12 d. Hamil- tone. Skubiai atliekami ir kiti paruošiamieji bei planavimo darbai, papildomas organizaci- nis komitetas naujais nariais.

— Algis P. Tervydis iš East St. Louis, Ill., baigęs mechani- gę inžineriją Illinois universi- tete Champaign — Urbanoje, dirba automobilių pramonėje Detroito mieste.

— Lietuvių Laisvės salėje, 269 — 2nd St., Elizabeth, N.J., ruošiamą kultūrinę popietę spalio 27 d., 5 val. vak. Progra- moje sol. Mečio Razgaičio dai- nos akompanuojant Alg. Kač- nauskui ir poeto L. Žitkevičiaus humoristiniai eilėraščiai. Pel- nas skiriamas Simo Kudirkos fondui.

— Bronei Spūdienei pagerbti 70 m. amžiaus proga įvairių or- ganizacijų komitetas ruošia po- darymą.

— Mamerinis Koncertas Chi- cagos Lietuvių Trio: Povilas Matukas — smuikas, Petras Armonas — violončelė, Man- žai tvertuoja elektros; leng- vas. Gaunamas pas Gradinską, 2512 W. 47th St. Chicago, Ill., tel. FR6-1998. Atid. 9 — 6; poprm. ir ktv. 12 — 9. Sekm. ir treč. uždaryta

— Chicago Medžiotų - Meš- keriotų klubo Metinis banke- tas įvyks lapkričio 2 d. Vyčių salėje. Rezervacijos telefonas 776-8688. (Pr.)

— East Chicagos Lietuvių Me- džiotų ir Meškeriotų klubo veiklos dešimtmečio minėjimas įvyks 1974 m. spalio mėn. 26 d. 6 val. vakare Sv. Pranciškaus parapijos salėje, 3901 Fir St., East Chicago, Ind. Programą sudaro: paroda, akademinė dalis, meninė dalis, šiltų valgių vakarienė ir šokiai. Meninę dalį išpildys solistė Roma Mastienė ir muzikas A. Vasaitis — šokiams gros A. Mo- desto orkestras. Maloniai kviečiame visus šia- me minėjime dalyvauti. Auka- miniuose bei tarptautiniuose pa- rengimuose. Valdyba (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bun- galow, 63 ir Whipple. Retas pirkiny- s nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MEGAMAIMS. Švarus, geras, teisinga kaina. Marquette Par- ke. Puiki progą lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL- POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

būvį spalio 27 d. 2 val. Evan- gelikų salėje, 91st St. ir 85 Ave., Woodhaven, N. Y. Ji buvo ir yra veikli lietuviškuose organi- zacijose, visuomenėje ir bend- ruose darbuose.

— Montrelio Lietuvių An- samblis Gintaras, vad. Zig- mo Lapino, pakviestas liaudies instrumentų ir tautinių šokių koncertui New Yorko lietuvių Kultūros židinyje, lapkričio 9 dieną.

— Akademinių Skautų Sąjū- džio jubiliejinių metų Metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 26 d., Sabar Room, 8900 West 95th St., Hickory Hills. Pradžią 6:30 val. vak.

Meninę balius programos da- lį išpildys Antras Kaimas.

Bilietai gaunami pas visus Čikagos skyriaus valdybų na- rius. Bilietai kaina: \$10.50 stu- dentams, \$12.50 dirbantiems (įskaitant vakarienę ir gėri- mus).

Staliukus (po 10 asm.) yra bū- tina rezervuoti iki spalio 23 d., skambinant:

Visą dieną — fil. V. Tallat- Kelpšai — 776-3827; p. Danutė Šlenienė — 436-2794. Vakara- is — fil. S. Statkienė — 447-6838. (Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tie- sos ir teisybės Naujienos nie- kuomet nebijojo ir nebijo kon- frontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su- jais konfrontaciją pavergtie- siams... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti. Lietu- vos okupacijos tolerantų ir pa- likti įvairių tipų bendradarbiau- tojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politi- kos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio ju- biliejinių metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

PERKANT SAU PASTOGĘ.

10 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 tūkstančiais galima paskola.

4½ KAMBARIU 15 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimti. Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MŪRAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apy- linkė, 67-ta ir Kedzie. \$37,500.

4½ KAMBARIU 16 m. mūras ir ga- ražas. Našlė atiduoda už \$15,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai bemante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

LIUKSUS 2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blo- kas nuo parko. Kaina apžiūrėjus ir pasitarus.

6 KAMBARIU MŪRAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas, — \$17,500.

5 KAMBARIU CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūsų. \$23,000.

2 BUTŲ MEDINIS 1½ aukšto na- mas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 blo- kai nuo Marquette parko. Reikia sa- vininko. \$26,600.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto. 2 butai. Gražūs 6 kambarių vir- šuj ir 3 kambarių butas sausam beis- mante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVAIRŲ DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO- JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR- DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 SO. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public,

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai i Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda- žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel: REPUBLIC 7-1941

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū- nų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skel- biamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stori ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neįdomas ir nesididamas į sanderius su okupantais ar jų igaloti- niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitu- cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąja lietuvių daugumą šiais pasimetimo, reto- rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujie- nas yra mada. Lai tai mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviš- ko, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio- se — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančių atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So